****************************MIXED ADC 606
S176 P6 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

DRAUGAS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 12/22/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
December 23,
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS –THURSDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 23, 1999

90-IEJI METAI

Nr.248
Kaina 50 c.

Prezidentas ragina žmones palaikyti vyriausybę

Vilnius, gruodžio 22 d. (Elta) — Prezidentas Valdas Adamkus ragina visus Lietuvos žmones palaikyti Andriaus Kubiliaus vyriausybės sprendimus.

Pasak prezidento, jam patinka dabartinio premjero ryžtinga laikysena, kai kurių konservatorių padarytų klaidų ir prisiimtų neįgyvendinamų įsipareigojimų pripažinimas. Prezidento manymu, ateinančių metų biudžetas yra tikroviškas, todėl A. Kubilius vertas visų žmonių paramos.

Pripažinęs, kad dabartinėje sistemoje galimas ribotas vyriausybės vadovo pasirinkimas, ypač jei norima, kad tokį premjerą remtų ir Seimo dauguma, V. Adamkus sakė, kad skiriant A. Kubilių, buvo padarytas geriausias sprendimas. „Vyriausybė gerose rankose", sakė jis antradienio Lietuvos televizijos laidoje „Spaudos klubas".

V. Adamkaus įsitikinimu, dabartinė ekonomikos krizė — Gedimino Vagnoriaus vyriausybės darbo padarinys. Prezidentas pabrėžė, kad net pats Rusijos krizės nepripažinimas bei nepasirengimas jai buvo didžiausia G. Vagnoriaus vyriausybės klaida.

Tai pačiai vyriausybei V. Adamkus priskyrė ir atsakomybę už Lietuvai nenaudingos sutarties su „Williams" pasirašymą. Pasak jo, Lietuva turėjo skirti geriausius derybininkus ir geriausius teisininkus, o jeigu tokių neturi — samdytis geriausius kitų valstybių specialistus, kurie kovotų už kuo palankesnes sutarties sąlygas. „'Williams' kovojo dėl savo interesų, todėl dėl tokių sutarties sąlygų kalti tik mes patys", pripažino prezidentas.

Valstybės vadovas akcentavo, jog jo netenkina neaiški padėtis „Lietuvos energijos" bei „Lietuvos geležinkeliuose", kur, kaip spėjama, grobstomos valstybės lėšos. Jis taip pat pareiškė nepasitenkinimą, tuo, kad iki šiol privatizavimo procedūrose trūksta skaidrumo.

Prezidentas apgailestavo, jog įpusėjus kadencijai, jam taip ir nepavyko įgyvendinti svarbiausio savo uždavinio — pasiekti, kad augtų žmonių gerovė. Prezidentas sakė esąs nusivylęs, jog iki šiol neišspręsti žemės grąžinimo klausimai, švietimas pasiekė tokį lygį, kai bendrojo lavinimo mokyklose patiems tėvams gali tekti pirkti vadovėlius, kelia nerimą nusikalstamumo lygis ir tai, jog iki šiol nepriimtas Baudžiamasis ir Civilinis kodeksai.

Vyriausybė rezervo pinigus atiduoda partijoms

Vilnius, gruodžio 22 d. (BNS) — Ministrų kabinetas, antradienį perskirstydamas 2000 metų biudžeto projekte numatytas išlaidas pagal Seimo komitetų, frakcijų bei Seimo narių pageidavimus, pasiūlė, Seime tvirtinant kitų metų biudžetą, vyriausybės rezervo fondą sumažinti 900,000 litų ir šiuos pinigus skirti politinėms partijoms finansuoti.

Šiemet Seimas priėmė Politinių partijų bei politinių organizacijų finansavimo įstatymą, kuris numato skirti savivaldybėse bei Seime atstovaujamoms partijoms lėšas iš valstybės biudžeto. Šis įstatymas įsigalios nuo kitų metų sausio 1 dienos. Pataisytame 2000 m. biudžeto projekte, kurį vyriausybė gruodžio 1 dieną pateikė svarstyti Seime, partijoms bei politinėms organizacijoms buvo numatyta skirti tik 80,000 litų. „Ši suma, savaime suprantama, buvo nepakankama, tuo labiau, kad Seime buvo siūloma partijų finansavimui skirti net 5 mln. litų", teigiama vyriausybės spaudos tarnybos pranešime.

Vyriausybė teigia negalėjusi „dabartiniu sunkmečiu" skirti partijoms 5 mln. litų.

Vis dėlto, tikslinant bei perskirstant 2000 m. biudžeto projektą, vyriausybė atsižvelgė į Seimo Krikščionių demokratų frakcijos nario Alberto Šimėno siūlymą ir nutarė atsisakyti dalies vyriausybės rezervo fondui skirtų pinigų partijų naudai.

Pasak vyriausybės spaudos tarnybos, vyriausybė taip pasielgė „suprasdama, kad papildomas finansavimas padidins partijų nepriklausomybę nuo privačių rėmėjų, Lietuvos politinės sistemos finansinį skaidrumą, taip sustiprindamas demokratiją mūsų šalyje".

* **Lietuvos pramoninin-kai pareiškė pasipiktinimą** dėl didinamų elektros ir dujų kainų ir perspėjo, kad tai gali pražudyti pramonę, tai taps energetikos monopolininkų „puota pramonės maro metu". Lietuvos pramonininkų konferencija (LPK) „reikalaus ir sieks, kad energijos kainos nebūtų didinamos beatodairiškai ir ekonomiškai nemotyvuojant", rašoma trečiadienį paskelbtame atvirame LPK laiške prezidentui, Seimui ir vyriausybei. Pramonininkai teigia, kad padidėjusių elektros kainų našta užgrius dar mokius vartotojus, pirmiausia sunkiai iš krizės besivaduojančias pramonės įmones, kurios suvartoja apie 40 proc. visos suvartojamos elektros energijos.

* **Iškilmingu posėdžiu Vilniaus Rotušėje** antradienio vakarą pradėta trijų dienų konferencija, skirta tuometinės Sovietinės Sovietų sąjungos žydų „Didžiosios emigracijos" dešimtmečiui pažymėti. Į konferenciją atvyko apie 150 organizacijos „Sochnut" veikėjų iš Baltijos valstybių ir NVS valstybių. „Sochnut" visokeriopai rūpinasi žydų grįžimu į istorinę tėvynę Izraelį.

* **Į Mažeikių naftos perdirbimo gamyklą** trečiadienį po pietų pradėjo tekėti nafta, kurią Rusijos naftos susivienijimui „LUKoil" pardavė kita Rusijos bendrovė „Jukos", pranešė „Mažeikių naftos" Informacijos ir reklamos skyriaus viršininkė. Pasak jos, patvirtintas naftos kiekis — 150,000 tonų. „LUKoil" atstovas Lietuvoje Ivan Paleičik sakė, jog per parą Mažeikius pasieks maždaug 12,000 tonų naftos, o iš viso jos bus patiekta 196,000 tonų. Tokio kiekio gamyklai užteks 17-18 parų. (BNS)

Paryžiaus laikraštis ragina iškeldinti pasieniečius iš Punsko

Paryžius, gruodžio 21 d. (BNS) — Paryžiuje lenkų kalba leidžiamas žurnalas „Kultura" paragino Lenkijos valdžią atsižvelgti į Punsko lietuvių prašymą iškeldinti iš miestelio pasienio užkardą.

Žurnalo redaktorius, Lietuvos garbės pilietis Jerzy Giedroyc naujausiame žurnalo numeryje rašo turįs vilčių, kad „naujasis Lenkijos vidaus reikalų ir administracijos ministras Marek Biernacki suras sprendimą, kaip ištaisyti ankstesnio ministro klaidą, ir pirmiausiai išspręs pasienio užkardos Punske klausimą, kuris visiškai be reikalo gadina Lietuvos ir Lenkijos santykius".

Kai šių metų pradžioje pasieniečiai be Punsko gyventojų sutikimo įkūrė užkardą miesto sveikatingumo centre, Lenkijos lietuvių bendruomenė kreipėsi į Lenkijos moralinį autoritetą J. Giedroyc su prašymu padėti ją iškeldinti. J. Giedroyc iš karto stojo punskiečių pusėn, tačiau jo žodis nepadėjo pakeisti Lenkijos pasienio apsaugos vyriausiojo komendanto generolo Marek Bienkowski sprendimo palikti pasieniečius Punske.

Per pastaruosius aukščiausio lygio šalių atstovų susitikimus Lenkijos pareigūnai sakė, kad užkarda bus iškelta iš Punsko.

Nuotr.: Izraelio vidaus reikalų ministras Natan Sharansky (dešinėje) svečiuose pas Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų. (Elta)

Izraelis neišduos Lietuvoje kaltinamųjų genocidu

Vilnius, gruodžio 22 d. (BNS) — Izraelio vidaus reikalų ministras Natan Sharansky teigia, kad jo valstybės įstatymai neleidžia savo piliečių išduoti kitoms valstybėms.

Gruodžio pradžioje Lietuvos teisėsaugos institucijos kreipėsi į Izraelį, prašydamos išduoti Semioną Berkį-Burkovą, kuris įtariamas dalyvavęs Lietuvos gyventojus deportuojant į Sibirą. Jau anksčiau Lietuva prašė išduoti Nachmaną Dušanskį, kuris, daugelio liudytojų parodymais, buvo aktyvaus Rainių žudynių dalyvis.

Abu buvę NKVD karininkai gyvena Izraelyje.

Po trečiadienį vykusio susitikimo su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi N. Sharansky žurnalistams sakė, kad, jei bus įrodymų, kad Lietuvos kaltinami piliečiai įvykdė tarptautinio masto nusikaltimus, Izraelis yra pasirengęs tuos dokumentus studijuoti ir bendradarbiauti.

Lietuvos ambasadorius Izraelyje Romas Misiūnas pateikė žydo, kurį prašė išduoti JAV, pavyzdį. Šalys sutarė, kad jis bus teisiamas Izraelyje.

Pasak Lietuvos prezidento patarėjų, V. Adamkaus ir N. Sharansky susitikime apie įtariamuosius genocido Lietuvoje vykdytojus nebuvo kalbama. V. Adamkus ir N. Sharansky aptarė Lietuvos žydų bendruomenės padėtį, kurią svečias įvertino labai palankiai, ir galimybę pradėti derybas dėl bevizio režimo.

Užsienio reikalų ministerijos Vizų skyriaus vedėjas Gediminas Šiaudvytis sakė, kad Izraelis šį klausimą norėtų išspręsti iš karto su trimis Baltijos valstybėmis. Kitais metais turėtų susitikti abiejų valstybių atstovai, kurie aptars konkrečias derybų ir bevizio režimo įvedimo sąlygas.

Izraelio ministras informavo prezidentą apie „Pasaulio teisuolių" organizacijos ketinimus deleguoti savo atstovą į V. Adamkaus sudarytą komisiją nacių ir sovietų režimų nusikaltimams Lietuvoje tirti. Iki šiol praėjusiais metais sudarytoje komisijoje nebuvo nė vieno Izraelio atstovo.

„Pasaulio teisuoliai" visame pasaulyje ieško ir pagerbia asmenis, per holokaustą padėjusius žydams.

Antradienį vakare privačiai į Vilnių atvykęs N. Sharansky jau susitiko su Lietuvos Helsinkio grupės vadovu Viktoru Petkumi. Pasak svečio, su V. Petkumi jis paskutinį kartą matėsi prieš 20 metų, kai jie kalėjo vienoje kameroje Vladimiro kalėjime.

Nenuspėjamais pasisakymais garsėjantis politikas į prezidentūrą atvyko be kaklaraiščio, prasisegęs baltų marškinių apykaklę. N. Sharansky laikomas kontroversišku politiku, griežtai kalbančiu kai kuriais politiniais klausimais, ir jo nuomonė ne visada atitinka oficialią Izraelio vyriausybės nuomonę.

Iš Lietuvos į Angliją bėgusi sekta įstrigo Lenkijoje

Vilnius-Varšuva, gruodžio 22 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamento (VSD) žiniomis, beveik 100 Visagine veikiančios sekto**s** narių, ketinusių vykti į Didžiąją Britaniją, buvo priversti sustoti Lenkijoje, nes dalis grupės narių neturi vizų.

Lietuvos piliečiams Jungtinės Karalystės vizų nereikia, tačiau kai kurie sektos nariai yra Rusijos piliečiai, o jos vadas Timuraz Edžibija turi Gruzijos pilietybę. Šių valstybių piliečiams britų vizos būtinos.

Antradienį LNK televizija pranešė, kad 94 Visagine veikusios Jėzaus Kristaus bažnyčios nariai pareiškė esą persekiojami ir nutarė išvažiuoti iš Lietuvos. Televizijos duomenimis, jie sekmadienį išvyko iš Ignalinos į Varšuvą, o iš ten turėjo skristi į Londoną.

Tačiau VSD teigimu, sektantai į D. Britaniją ketino vykti tais pačiais dviem autobusais, kuriais išvažiavo iš Lietuvos. Autobusus Lenkijos ir Vokietijos pasienyje, jo keleiviams neturint vizų, sustabdė vokiečių pareigūnai. Autobusai grįžo į Varšuvą.

Kaip BNS korespondentas sužinojo D. Britanijos konsulate Varšuvoje, pastarosiomis dienomis nė vienas Rusijos pilietis vizos nesikreipė. Be to, pasak konsulato tarnautojos, Rusijos piliečiui gauti britų vizą Varšuvoje yra beveik neįmanoma. Tarnautojos nuomone, Lietuvoje nuolat gyvenantys Rusijos piliečiai vizos galėtų kreiptis į D. Britanijos ambasadą Vilniuje.

Varšuvos policija teigė neturinti žinių apie jokią iš Lietuvos atklydusią sektą. Kai kurie VSD pareigūnai mano, jog sektos nariai Varšuvoje imsis įvairių veiksmų, kad atkreiptų į save dėmesį ir būtų palaikyti tremtiniais dėl religinių įsitikinimų. Tai galėtų jiems padėti gauti politinį prieglobstį D. Britanijoje.

Trečiadienį Lietuvos ambasada D. Britanijoje neturėjo jokių žinių apie galimą Visagine veikusios sektos narių atvykimą į Londoną. Ambasados konsulas Giedrius Mickūnas sakė, kad jei visaginiečiai paprašytų britų suteikti politinį prieglobstį, Lietuvos institucijos apie tai informuojamos nebus.

Pasak LNK televizijos, Lietuvos migracijos tarnybos T. Edžibijai nepratęsė leidimo gyventi Lietuvoje. Teisingumo ministerija informavo, kad Visagino Jėzaus Kristaus bažnyčia 1994 m. pabaigoje buvo registruota Ignalinos rajono valdyboje. 1996 m. ministerijoje jai buvo išduotas juridinio asmens pažymėjimas. Dalis sektos narių šeimų narių liko Visagine, o kai kurie jų dirbą Ignalinos atominėje elektrinėje.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Londonas. Naujajame tūkstantmetyje JAV tikslas bus Rusijos ir Kinijos įjungimas į pasaulinę bendriją, sako prezidentas Bill Clinton trečiadienį išspausdintame straipsnyje. Amerika ir jos kariuomenė įžengs į naują tūkstantmetį, pasiryžusi ir pajėgi padėti įveikti tarptautinei taikai kylančią grėsmę, rašo prezidentas. Jo straipsnis yra dalis Didžiosios Britanijos savaitraštyje „Jane's Defence Weekly" išspausdinto esė „Pasaulinio saugumo siekiai". Pasak B. Clinton, JAV ir jų sąjungininkės sutinka šimtmetį pasiekusios galios ir klestėjimo viršūnę ir todėl joms gali kilti pagunda vengti karo naštos už savo ribų. „Tačiau pagrindinė pastarųjų 100 metų pamoka yra ta, kad toks atsakomybės vengimas yra rizikingas". „JAV įžengia į naująjį tūkstantmetį, pasirengusios priimti tolesnio dalyvavimo iššūkį", rašo prezidentas. Jis praneša pasiūlęs žymiai didinti finansavimą, skirtą JAV valstybinei gynybai ir tarptautiniams reikalams. Pasak B. Clinton, naujame šimtmetyje pasaulio laukia jau kitokie pavojai — ypač grėsmė, kad masinio naikinimo ginklai gali patekti į rankas „teroristams, tarptautiniams nusikaltėliams ir piktavalėms valstybėms, kurių nebaugina net neišvengiamas atsakas".

Maskva. Karo veiksmai Čečėnijoje artėja į pabaigą, bet Rusija nenustatys galutinės jos užbaigimo datos, po Kremliuje įvykusio susitikimo su Rusijos prezidentu Boris Jelcin trečiadienį pareiškė premjeras Vladimir Putin. Pasak jo, Rusijos pajėgos veiks „sutinkamai su kariniais ir politiniais kriterijais, visų pirma ir ypatingai galvodamos apie rusų kareivių gyvybes". Rusų kariuomenė apsupo Čečėnijos sostinę Grozną ir teigia netrukus ją užimsiančios. Tai žadama padaryti be didesnio sausumos puolimo. Rusija taip pat išlaipino desantininkus čečėnų užnugaryje, siekdama atkirsti sukilėlių pajėgas nuo Rusijos ir Gruzijos sienos, kurios iki šiol Rusijos pasieniečiai nesaugojo. Jungtinės federalinių pajėgų grupuotės Čečėnijoje vadas Viktor Kazancev pareiškė įsitikinimą, kad po 2-3 savaičių federalinėms pajėgoms pavyks paimti respublikos kalnų rajonų kontrolę į savo rankas.

Canaveralo iškyšulys, Florida. JAV kosminio laivo „Discovery" astronautai antradienį „sugavo" orbitoje kosminę observatoriją „Hubble" ir ėmė rengtis ją remontuoti. Curt Brown vadovaujamas daugkartinis erdvėlaivis, skriedamas kulkos lėkimo greičiu, antradienį visą dieną vijosi 3 mlrd. Dolerių vertės kosminį teles-kopą, kol galų gale priartėjo prie jo per 11 metrų. Tada prancūzų astronautas Jean-Francois Clervoy erdvėlaivio mechaniniu manipuliatoriumi sugriebė „Hubble" ir pritvirtino jį laivo krovinių nišoje, kur astronautai atviranie kosmose taisys observatoriją. Laivas su teleskopu skriejo orbita maždaug 595 kilometrų aukštyje virš Meksikos įlankos ir jį aiškiai galėjo matyti užduoties valdymo centras Hustone. „Hubble" numatoma paleisti per Kalėdas kaip dovaną pasaulio astronomams, kurie jau nuo lapkričio 13 d. dėl navigacinių giroskopų gedimų nebegalėjo naudotis tobuliausiu visų laikų teleskopu.

Maskva. Rusijos Federacijos komunistų partijos vadas Genadij Ziuganov neketina konsultuotis su Dešiniųjų jėgų sąjungos atstovais dėl sekmadienį išrinktos Valstybės Dūmos struktūros ir veiklos krypčių. Susitikti su dešiniaisiais „neturiu jokio noro". „Nėra prasmės kalbėti su antikomunistais, kurie negerbia savo šalies istorijos", sakė komunistų vadas. G. Ziuganov įsitikinęs, jog komunistų frakcija bus didžiausia ir įtakingiausia Dūmoje ir galės pasiekti, kad rūmų pirmininku būtų išrinktas jos atstovas.

Kolombas. Šri Lankos prezidentė antradienio visuotiniuose rinkimuose buvo perrinkta Chandrika Kumaratunga, į kurios gyvybę savaitgalį buvo bandoma pasikėsinti. Ji laimėjo rinkimus kiek mažesne balsų dauguma nei 1994 m., kai už ją balsavo 62 proc. valstybės gyventojų. Po pasikėsinimo Ch. Kumaratunga iš veido prie dešiniosios akies buvo pašalinta skeveldra. Manoma, kad į prezidentę pasikėsinusi savižudė sprogdintoja priklausė „Tamil-Ilam" išlaisvinimo „tigrams". Tamilų separatistai „tigrai" nuo 1983 m. kovoja už nepriklausomą tamilų valstybę Šri Lankos šiaurėje ir rytuose.

KALENDORIUS

Gruodžio 23 d.: Šv. Jonas Kanty; Mina, Veliuona, Viktorija, Vilbutas, Žibutė.

Gruodžio 24 d.: Kūčios. Adelė, Adomas, Girstautas, Ieva, Irminta, Minvydė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

PAGERBSIME PROF. DR. J. PIKŪNĄ

Visuomenė yra maloniai kviečiama atvykti į prof. dr. Justino Pikūno pagerbimą jo 50 metų akademinės/kūrybinės veiklos ir 80 metų amžiaus sukakčių proga. Pagerbimo vieta: Dievo Apvaizdos parapija, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI (prie Detroito).

Laikas: 2000 m. sausio 30 d., sekmadienį, 10:30 val. šv. Mišios, kurių metu sukaktuvininkui bus įteiktas popiežiaus palaiminimas. 12 val. — pagerbimo programa. Po programos kavutė ir pabendravimas. Salėje bus išstatyta nuotraukų, sukaktuvininko raštų bei knygų parodėlė.

Programą praves ir sukaktuvininko raštų ištraukas skaitys Kauno valstybinio dramos teatro aktorė Virginija Kochanskytė. Dr. Romualdas Kriaučiūnas suglaustai aptars sukaktuvininką, kaip akademiką/psichologą. Dr. Petras Kisielius, sukaktuvininką gerai pažįstantis nuo gimnazijos laikų, jį apibūdins kaip visuomenininką/ateitininką. Kristina Pikūnaitė pasidalins savo mintimis apie sukaktuvininką, kaip šeimos žmogų.

Pagerbimo programos metu sukaktuvininkui bus įteikta raštu gautų sveikinimų albumas. Sveikinimus galima siųsti Birutei Bublienei iki sausio 15 d. šiuo adresu: 5190 Longmeadow, Bloomfield Hills, MI 48304.

Rengėjai

AMŽINYBĖN IŠLYDĖJOM LIETUVOS SAVANORĮ-KŪRĖJĄ

Š.m. gruodžio 15 d., sulaukęs 97 metų amžiaus, mirė Lietuvos savanoris kūrėjas, teisininkas a.a. Stasys Šimoliūnas. Paliko sūnūs: Saulius ir Algimantas, marti Želvyra, vaikaitės Julija su vyru Richard D'Auria ir Viktorija su vyru Peter Leonard; du provaikaičiai.

Velionis buvo LB Detroito apylinkės pirmasis valdybos pirmininkas. Aktyviai dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo veikloje.

Gruodžio 18 dieną buvo pašarvotas Val S. Bauža laidotuvių namuose, kur kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo rožinį. Atsisveikinimą pravedė laidotuvių direktorė Yolanda Zaparackiene. Kalbėjo ir jaunesnysis sūnus Saulius Šimoliūnas. Ramovėnų vardu atsisveikino Šaulių sąjungos išeivijoje vadas Mykolas Abarius. Prie karsto stovėjo Savanorių kūrėjų vėliava. Kadangi šiame atsisveikinime buvo pagerbtas paskutinis Detroite gyvenęs savanoris kūrėjas, ši vėliava bus perduodama Ramovėnų centrui. Buvo perskaityta ir prezidento Valdo Adamkaus ir jo žmonos faksu gauta užuojauta. Perskaityta ir ambasadoriaus Stasio Sakalausko atsiųsta Washingtono Lietuvių ambasados užuojauta. „Detroit News" dienraštis tos dienos laidoje išspausdino nekrologą ir velionio nuotrauką.

Šeštadienį gedulingas šv. Mišias Šv. Antano bažnyčioje aukojo kleb. kun. Alfonsas Babonas. Mišių metu giedojo ir vargonavo muz. Stasys Sližys. Skaitinius skaitė Vilija Sužiedėlienė. Po Mišių mašinų procesijos palydėjo paskutinį Detroite gyvenusį Lietuvos savanorį kūrėją į Holy Sepulchre kapines, kur ilsisi jo žmona a.a. Stasė Šimoliūnienė. Po pamaldų ir giesmės „Marija, Marija", buvo palaidotas a.a. Stasys Šimoliūnas.

PALAIDOTAS JUOZAS ŠIMKUS

Š.m. gruodžio 12 d., sulaukęs 87 metų amžiaus, mirė buvęs Lietuvos Kariuomenės husarų pulko puskarininkis ir Žemaitijos partizanas a.a. Juozas Šimkus.

Velionis gimė 1912 m. spalio 20 d. Viekšniuose. Gyveno Royal Oak, Michigan. JAV išgyveno 50 metų. Priklausė Dariaus ir Girėno klubui.

Dideliame nuliūdime pasiliko žmona Sophia Šimkienė.

Gruodžio 16 d., buvo pašarvotas Baužos laidotuvių koplyčioje, kur buvo sukalbėtas rožinis ir vyko viešas atsisveikinimas. Gruodžio 17 d., po gedulingų šv. Mišių Šv. Antano bažnyčioje, buvo palaidotas Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, Michigan.

Viešą atsisveikinimą ir laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaparackienė.

MIRĖ VACLOVAS LEPARSKAS

Š.m. gruodžio 15 d., sulaukęs 87 metų, po ilgos ligos mirė Lietuvos miškininkas a.a. Vaclovas Leparskas. Dideliam nuliūdime pasiliko broliai: Liūdas ir Vytautas su šeimomis gyvenantys Kanadoje; a.a. Alfonso šeima, gyvenanti Michigan ir a.a. Prano šeima Lietuvoje. Velionis JAV išgyveno 50 metų.

Gruodžio 19 d., buvo pašarvotas Baužos laidotuvių koplyčioje, kur po rožinio, buvo viešas atsisveikinimas, pravestas Yolandos Zaparackienės. Gruodžio 20 dieną iš laidotuvių namų palydėtas į Šv. Antano bažnyčią kur įvyko gedulingos šv. Mišios už jo vėlę. Velioniui pageidavus, jo pelenai bus palaidoti Lietuvoje.

Jaunųjų Karaliaučiaus srities lietuvaičių Tautinėje stovykloje vadovė Daiva Šamborskienė supažindina vaikus su audimo menu.

Nuotr. **Sig. Šamborskio**

A.A. SKAUTININKAS VLADAS PAUŽA

Gruodžio 17 dieną mirė buvęs „Baltijos" skautų tunto tuntininkas ir buvusios „Neringos" tautodailės krautuvės savininkas Vladas Pauža. Kūnas sudegintas. Prisiminimo religinės apeigos gruodžio 28 dieną 11 val. ryto vyks St. Mark liuteronų bažnyčioje, 7979 Commerce Rd., W. Bloomfield, MI.

NAUJA LIETUVIŠKA PORA

Gruodžio 17 dieną, Pal. Jurgio Matulaičio koplyčioje, Lemonte, kun. Paliokas suteikė moterystės sakramentą Danutei Barauskaitei ir Audriui Meménui. Danutė Barauskaitė buvo „Amerikos balso" radijo valandėlės pranešėja, o šiais metais gyvendama Čikagoje, talkino „Lietuviškų melodijų" radijo valandėlei. Sveikiname jaunavedžius ir linkime daug meile supintų dienų.

A.A. VIDA RACKAITĖ

Š.m. gruodžio 8 d. Ferndale, Michigan, sulaukusi 35 metų amžiaus, mirė a.a. Vida R. Rackaitė. Giliam skausme liko: tėveliai Dalia ir Antanas Rackai, sesutė Ingrida, brolis Antanas su žmona Michele, dėdė ir teta Viktoras ir Vita Meménai su šeima, teta ir dėdė Birutė ir Jonas Sverai su šeima, močiutė Valerija Patalauskienė, daug kitų giminių ir pažįstamų.

Gruodžio 11 d., per gedulingas šv. Mišias Dievo Apvaizdos bažnyčioje aukojo ir abejomis kalbomis pamokslą pasakė Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Mišių metu giedojo sol. Asta Jurgutytė. Vargonavo Rita Giedraitienė. Viešą atsisveikinimą Harris laidotuvių namuose pravedė laidotuvių direktorė ir velionės krikšto mama Yolanda Zaparackienė.

SVEIKINAME SKAITYTOJUS

Detroito lietuvių telkinio ketvirtadienio žinių korespondentai Regina Juškaitė Švobienė ir „Lietuviškų melodijų" radijo valandėlės vedėjas Algis Zaparackas linki visiems skaitytojams linksmų švenčių.

lm

DAYTONA BEACH, FL

SENUOSIUS METUS UŽBAIGIANT

Nepajutome, kaip dar vieneri metai nuskubėjo amžinybėn. Daytona Beach, FL, negausus lietuviais telkinys gali didžiuotis senųjų 1999 metų veikla. Telkinyje sėkmingai veikia Lietuvių klubas, vadovaujamas uolaus pirmininko Jono Daugėlos, Lietuvių Bendruomenės apylinkė, vadovaujama energingosios Birutės Kožicienės, BALFas, vadovaujamas dviejų Onučių — Onos Karašienės, Onos Daržinskienės, talkinant Narimantui Karašai, „Saulutė" — vadovaujama Birutės Kožicienės ir mūsų telkinio pasididžiavimas choras „Sietynas", vadovaujamas nepavargstančio muz. Antano Skridulio. Taigi, turime keletą organizacijų, kurios sėkmingai veikia — ruošia minėjimus, koncertus, renka aukas, šelpia Lietuvos vaikučius, padeda Lietuvai. Malonu konstatuoti, kad visi nuoširdžiai dirba, gražiai sutardami, renginius lankydami, koncertų klausydami. Šio telkinio vieningas sugyvenimas teikia vyresniojo amžiaus žmonėms džiaugsmo. Senuosius metus užbaigiame su viltimi, kad ir jubiliejiniai 2000-ji metai bus kupini gražios veiklos.

KALĖDINIS POBŪVIS

Šių metų gruodžio 12 d. Lietuvių klubas suruošė jaukų, kalėdinį pobūvį Prince of Peace parapijos salėje, Ormond Beach. Pobūvį pradėjome lietuviams skirtomis pamaldomis Prince of Peace bažnyčioje. Šv. Mišias aukojo kun. Ričardas Grasso. Pamokslo metu pasveikino šio telkinio lietuvius su artėjančiomis Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais metais. Palinkėjo malonių švenčių, Dievo palaimos, sveikatos ir laimės Naujuose Metuose. Kunigas Ričardas prisiminė sergančiuosius, dėkojo už gražų bendradarbiavimą. Pamaldas praturtino ir šventiškai nuteikė gražios choro „Sietyno" giesmės, vadovaujamos muz.Antano Skridulio. Šv. Mišių skaitymus skaitė Gediminas Lapėnas. Šventiškai nusiteikę Mišių dalyviai po pamaldų susirinko į salę. Pobūvį pradėjo klubo pirmininkas Jonas Daugėla, visus pasveikinęs su Kalėdų ir Naujųjų Metų šventėmis, trumpai prisiminė Kūčių tradicijas, pasidžiaugė, kad šio telkinio lietuviai pagyvens Kūčių papročiais, nuotaikomis, gražiai pabendraus. Palinkėjo malonių švenčių, sveikatos, sėkmės.

Programą atliko choras „Sietynas", vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Labai gražiai skambėjo keletas kalėdinių giesmių, o kai kurias giedojo drauge ir visi pobūvio dalyviai. Operos sol. Juozė Daugėlienė atliko solo partijas. Giesmės teikė dvasinės ramybės, šventišką nuotaiką. Pabaigoje pirmininkas Jonas Daugėla gražiai padėkojo chorui „Sietynui", jo vadovui muz. Antanui Skriduliui, solistei Juozei Daugėlienei, kun. Ričardui Grasso ir visiems bet kuo prisidėjusiems prie šio gražaus kalėdinio pobūvio suruošimo. Pakvietė visus vaišintis klubo narių ir talkininkių paruoštais lietuviškais valgiais. Salė nuostabiai gražiai apšviesta, stalai papuošti kalėdinėmis gėlėmis. Tai buvo neužmirštamas pabendravimas, pasidalinant šventiškomis nuotaikomis, vienų kitiems reiškiamais linkėjimais.

PABENDRAVIMO POPIETĖ

Paskutinė šių metų pabendravimo popietė, Lietuvių Bendruomenės ruošta Homers restorane, įvyko š.m. gruodžio 1 d. Šį kartą dalyvavo mažokai žmonių. Dalyvius pasveikinusi pirmininkė Birutė Kožicienė pranešė apie „Dovana Lietuvai" konferenciją, vykusią Washingtone, kurioje dalyvavo ir Daytona Beach keturios atstovės. Pranešimus atliko Birutė Kožicienė, Regina Snarskienė ir dr. Birutė Preikštienė. Jos konferencijoje darbavosi įvairiose komisijose. Kiekviena paryškino savo komisijos darbų problemas ir priimtus nutarimus.

Konferencija buvo gerai organizuota, dalyvavo daug organizacijų atstovų, parodytas rūpestis Lietuvos problemoms.

Tenka pažymėti, kad Daytona Beach Lietuvių Bendruomenė pabendravimo pietus restorane ruošė ištisus dvejus metus, kiekvieno mėn. pirmą trečiadienį, kuriuose klausėmės įvairiomis temomis kalbėtojų ir pranešimų. Ir šią popietę paįvairino nuolatinis kalbėtojas Narimantas Karaša, palinksmines visus humoristinėmis mintimis.

Senuosius metus baigėme darbingai. Lauksime Naujų Metų, naujų užmojų, vildamiesi, kad ir mes prisidėsime prie kultūrinės veiklos išlaikymo.

Visiems malonių Kalėdų švenčių ir laimingų 2000 metų!

Jurgis Janušaitis

WORCESTER, MA

MŪSŲ MIRUSIEJI

Praėjusių metų lapkričio 1 d. iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, po gedulingų šv. Mišių, į Notre Dame kapines buvo nulydėta ir palaidota Ona Marcinkevičienė, sulaukusi brandaus amžiaus, šalia savo sūnaus Ričardo Marcinkevičiaus, 62 metų amžiaus, mirusio 1998 m. lapkričio mėnesio pabaigoje.

A.a. Onos Marcinkevičienės brolis Jonas Šablinskas mirė 1999 m. liepos mėnesį Anglijoje.

Praėjusių metų gruodžio 13 d. iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, po gedulingų šv. Mišių, nulydėta į Notre Dame kapines ir palaidota a.a. Ona Gražulienė, 84 metų amžiaus. Priklausė Šv. Kazimiero parapijai ir Amerikos Lietuvių Romos katalikių moterų sąjungos 5-tai kuopai. Ilgametė narė.

Mirusiųjų šeimos, giminės, artimieji ir visi mūsų telkinio gyventojai liūdime ir kartu su šeimomis išgyvename jų netektį.

J.M.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė

Administratorius – Valentinas Krumplis

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E.Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S.Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd. St.
Tel. 773-735-7709

Š.m. Lietuvių susivienijimo šventėje, Putname, šv. Mišių metu giedojimui vadovavo ses. Paulė ir Aldona Prapuolenytė, talkinamos gražiabalsių — Petro Tutino, Vytauto Alksninio, Gedimino Rajecko ir Algio Česnulevičiaus.

Mackinac saloje š.m. rugsėjo 17-20 d. vykusioje JAV Vidurio valstijų Respublikonų partijos konferencijoje dalyvavo daugiau negu 2,000 dalyvių, jų tarpe ir būrelis lietuvių iš Michigano valstijos. Atsilankė ir kelli respublikonų prezidentiniai kandidatai. Iš k. — Kongreso narys iš Michigano Nick Smith, Michigan valstijos 8-tos kongresinės apygardos respublikonų pirmininkas Saulius Anužis ir prezidentinis kandidatas Steve Forbes.

Nuotr. **Jono Urbono**

AR JAU LAIKAS?

LIŪDA RUGIENIENĖ

Tarptautinis kongresas „Komunizmo nusikaltimų įvertinimas"

Jau pribrendo pats aukščiausias metas pasmerkti komunizmą, ydingą komunistinę ideologiją. Skautų stovykloje jaunimas mėgdavo pasirodymą — daug kartų būdavo klausiama: ar jau laikas? Atsakoma vis ne ir ne, dar vis ne laikas. Pasirodymo pabaigoje galų gale ateina laikas ir atliekama tai, kas norėta atlikti. Atrodo, kad jau seniai visuomenė laukia — kada gi galiausiai bus pasmerktas komunizmas, bet vis dar ne laikas ir ne laikas. Ir vėl mūsų mažas kraštas, nors ir neturėdama reikiamų išteklių, kurių pareikalauja tarptautinių kongresų rengimas, imasi iniciatyvos šį nelengvą uždavinį vykdyti.

Komunizmo idėja gyvuoja jau 150 metų, bet bandymai ją įgyvendinti baigėsi smurtu ir teroru. Per 1917-1989 laikotarpį komunistai nužudė 85-100 mln. žmonių. Lietuva neteko apie 800,000 savo gyventojų. Į tremtį Sibire buvo išvežta apie 300,000, kurių kas trečias mirė nuo kankinimų arba nepakėlė atšiauraus klimato. Daugiau nei 30,000 okupantai nužudė Lietuvoje. Bėgdami nuo komunizmo, iš Lietuvos pasitraukė per 440,000 žmonių. Per Antrojo pasaulinio karo ir sovietų okupacijas Lietuva neteko trečdalio gyventojų, patyrė 377 mlrd. dolerių materialinių nuostolių. Iš VDR (Rytų Vokietijos) jos egzistavimo metais buvo išvyta apie 3 mln. žmonių, suimta apie 250,000 asmenų, ištremta 190,000, 60,000 žuvo dėl nepakeliamų gyvenimo sąlygų. Kroatijoje vien 1945 m. gegužės mėn. komunistai nužudė 100,000 žmonių. 1971 m. po demokratinio judėjimo buvo suimta beveik 100,000 asmenų. Nedovanotini nusikaltimai padaryti ir kituose kraštuose.

Komunistinė sistema nebuvo sutriuškinta karine jėga. Ji pasitraukė demokratinio judėjimo jėgų spaudžiama. Pasitraukė, tačiau neišnyko. Kongreso pagrindinis tikslas yra ieškoti būdų užkirsti kelius arba sumažinti galimybę bet kokiomis formomis restauruoti komunizmą. Visuomenėje reikia sukurti nepakantumo atmosferą, būtina paskatinti demokratinių šalių vyriausybes ir tarptautines organizacijas atkurti teisingumą, priimti reikiamus tarptautinės teisės aktus, kad komunizmas būtų pasmerktas, turi būti numatytos ir patvirtintos tarptautinės galimo komunizmo atgimimo prevencijos priemonės. Dokumentus, smerkiančius komunizmą, yra priėmusi ne tik Lietuva, bet ir Čekija, Lenkija ir kitos Vidurio ir Rytų Europos valstybės, tačiau yra būtinas tarptautinis komunizmo nusikaltimų įvertinimas ir pasmerkimas.

Kongresas yra rengiamas 2000 metais birželio mėnesio 12-14 d. Vilniuje. Jį rengia keturios pagrindinės nuo komunizmo labiausiai nukentėjusių asmenų organizacijos:

Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių bendrija. Tai visuomeninė organizacija vienijanti Lietuvos Respublikos piliečius, buvusius kovų dalyvius, neteisėtai represuotus bei jų šeimų narius;

Lietuvių politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, kurią jungia 50 tūkstančių buvusių kalinių ir tremtinių. Jos veiklos sritys yra tarpusavio bendravimas ir parama, socialinė, juridinė, medicininė pagalba, dalyvavimas šalies politinėje ir kultūrinėje veikloje. Jų iniciatyva yra atkurti tautos genocido ir rezistencijos muziejai, sutelkta istorikų grupė renka, tiria ir apibendrina rezistencinę medžiagą, dirba muziejinį darbą, leidžia žurnalą „Laisvės kovų archyvas", savaitraštį „Tremtinys", bei tremtinių ir partizanų atsiminimų knygas.

Lietuvos Politinių kalinių sąjunga. Ši sąjunga susikūrė 1989 metais. Jos tikslas — suvienyti visas politines jėgas. Tai nukentėję žmonės, kurie vienu ar kitu būdu padėjo kovojantiems partizanams;

Lietuvos Laisvės kovos sąjūdis apjungia partizanus, kurie savo veiklą grindžia 1949 m. vasario 16 d. partizanų vadų suvažiavime paskelbtu Deklaracija apie Lietuvos Nepriklausomybę ir jos atgavimą bei nuorodas ją atgavus. Narių skaičius 750.

Tarptautinio kongreso komunizmui pasmerkti organizacinį komitetą sudaro 20 asmenų iš aukščiau minėtų keturių organizacijų. Komitetui vadovauja Vytas Miliauskas. Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių bendrijos valdybos pirmininkas, pavaduotojas Povilas Jakučionis, Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas, o organizacinio komiteto koordinatoriaus pareigas eina Mindaugas Stašinskas.

Lietuvos konsulate Čikagoje — diskusijos lietuvybės ir Lietuvos reikalais. Iš kairės: Pranas Jurkus, Leonas Maskaliūnas, Stasys Baras, dr. Antanas Razma, Lietuvos ambasadorius Stasys Sakalauskas, gen. konsulas Giedrius Apuokas.

Kongrese dalyvauti yra pakviesta 15 kraštų, iš vienos šalies kviečiami 2-3 pranešėjai: mokslininkai ir teisininkai, nagrinėjantys komunistinių režimų nusikaltimų istoriją ir nukentėjusių nuo komunistų teroro asmenų organizacijų atstovai. Jau yra sutikę kongrese dalyvauti atstovai iš Estijos, Latvijos, Slovakijos, Rusijos, Ukrainos, Bulgarijos, Albanijos, Kroatijos, Vokietijos, Švedijos, Lenkijos, Belgijos, Prancūzijos ir JAV. Pakviesti žymūs asmenys kaip Zbigniew Brzezinski, garsusis Rusijos disidentas Vladimir Buhosky, buvusi Čekijos Respublikos Senato viceprezidentė dr. Jaraslova Moserova, Evgeny Zacharov bei kiti.

Kongreso paruošimui ir įvykdymui yra sudarytas 856,400 LT, arba 214,100 dol. biudžetas. Kongreso rengimui pritaria LR Seimo pirmininkas, LR prezidentas ir vyriausybė, kuri kongreso vedimui paskyrė 80,000 LT. Panevėžio miesto valdyba paskyrė 800 LT. ir Australijos lietuviai 12,000 Lt. Kvietimai dalyvauti kongrese buvo pasiųsti į 16 Pasaulio Lietuvių Bendruomenių, bet jokio atsakymo nebuvo gauta.

Pirmą kartą apie tarptautinio kongreso rengimą mes, LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės komisijos atstovai, sužinojome šią vasarą Lietuvių fronto bičiulių studijų savaitėje. Nuvykę į Lietuvą rugsėjo mėn. posėdžiams, iškvietėme organizacinio komiteto pirmininką V. Miliauską ir koordinatorių M. Stašinską, kurie mus apie kongreso organizavimą smulkiai painformavo ir atsakė į klausimus. Platesnę informaciją taip pat pateikė prof. Valdas Samonis iš Kanados, kuris yra organizacinio komiteto patarėjas. Rugsėjo 17 d. Komisija priėmė rezoliuciją „Dėl Niurnbergo II", kurioje pritarė kongreso rengimui ir ragino LR Seimą, vyriausybę ir JAV LB kongresą remti. Grįžę šį reikalą pristatėme JAV LB XV Tarybos sesijoje, kuri įvyko spalio 8-10 dienomis Waukeegen, Wisconsin. Ten buvo priimtas nutarimas ne tik kongresui pritarti, bet kartu surengti specialų vajų. Vajui vadovauti sutiko JAV LB Prezidiumo narė Dalia Puškorienė iš Clevelando.

Dalia Puškorienė vajų energingai organizuoja. Pirmiausia sudarytas patariamasis komitetas į kurį įsijungė visa eilė ryškiųjų mūsų visuomenės veikėjų: dr. Kazimieras Ambrozaitis, dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Remigijus Bistrickas, konsulė Ingrida Bublienė, Angelė Nelsienė, Juozas Polikaitis, dr. Jonas Račkauskas, dr. Antanas Razma, Algis Rimas ir dr. Valdas Samonis. Vajaus iždininko pareigas eina Jonas Kazlauskas iš Clevelando.

Aukas prašoma siųsti Daliai Puškorienei, čekius rašyti: „LAC, Inc.-Congress". Dalios Puškorienės adresas: 130 Steeple Chase, Willoughby Hills, Ohio 44092, telefonas (440) 943-5762.

Nuolatos beldžiamasi į mūsų sąžinę, kad reikalinga parama vienam ar kitam asmeniui, ar projektui. Visi reikalai svarbūs ir, tikriausiai, be reikalo neprašoma, tačiau šis projektas mūsų tautai yra labai riekšmingas, būtina, kad jis būtų paruoštas ir įvykdytas, visa tai pareikalaus nuoširdaus darbo ir lėšų. Su rengimo darbais mums sunku padėti, tačiau galime finansiškai paremti. Kai kurie asmenys įteikė savo aukas vajui dar neprasidėjus. Dėkojame jiems ir tikimės, kad ir kiti bus dosnūs. Priminkime pamirštiesiems sauliui karčias, kurias išgyveno Lietuvos krašto ir kaimyninių kraštų žmonės. Pastaruoju metu visa tai bandoma sušvelninti, lyg tai nieko ypatingo nėra įvykę. Vakarų intelektualai neigia absoliutų komunizmo blogį. Samprotavimai, kad komunizmo idėja yra humaniška, o tik prastai įgyvendinama, yra klaidinantys. Jei žydai neleidžia pasauliui pamiršti apie įvykdytą genocidą prieš jų tautą, tai tokia pati pareiga yra ir mūsų. Visi Niurnbergo procese pripažinti nusikaltimai žmonijai buvo daromi ir komunistų. Jau pribrendęs galutinis laikas į visa tai ne tik pasaulinį dėmesį atkreipti ir komunizmo idėją pasmerkti, bet kartu neleisti mūsų ateinančioms kartoms šią žiaurią istorijos dalį pamiršti.

---

* **Nepaisant Lietuvos valdžios pastangų** išvengti 2000 metų kompiuterių problemų ir tvirtų užtikrinimų, kad ši problema Lietuvoje neturės rimtų pasekmių, Lietuvos žmonės gana smarkiai dėl to susirūpinę. 11 proc. apklaustųjų jaučia didelį susirūpinimą, o 48 proc. — šiokį tokį susirūpinimą dėl 2000 metų problemos. 36 proc. ji nekelia jokio susirūpinimo.

* **Eismo saugumo būklė Lietuvoje yra kritinė,** susumavo vyriausybinė Kelių eismo saugumo komisija, nes socialiniai, ekonominiai ir moraliniai nuostoliai, kurios valstybė patiria dėl gyventojų traumų keliuose ir autoavarijų, yra „nepaprastai dideli, stabdo ekonomikos vystymąsi ir apsunkina kitų nacionalinių programų realizavimą". Pasaulio Banko duomenimis, nuostoliai dėl eismo įvykių Lietuvoje kasmet sudaro apie 800 milijonų litų.

Danutė Bindokienė

Ne visi pasikeitimai vien geroja linkme

Iki Naujųjų metų beliko kiek daugiau negu aštuonios dienos. Kaip ir kasmet, šio krašto žiniasklaidoje daug dėmesio skiriama įvairiom suvestinėm — kas per metus atsitiko, kuo galima pasididžiuoti, ko gailėtis... Tačiau, šiems metams baigiantis, žengiama dar keli žingsniai tolyn — juk keičiasi ne tik paskutinis metus žyminčio skaičiaus numeriukas, bet ir visi kiti. Jų priekyje išdidžiai atsistos 2, už savęs išrikiavę nulių trejetuką. O tie nuliai tokie švarūs, tušti, tarytum reikalaute reikalauja, kad juos kažkuo pripildytų.

Vis tik galima susidaryti įspūdį, kad toji „trijų nulių tuštuma" daugelį šiek tiek baugina, todėl vis dažniau dairomasi atgal į buvusį šimtmetį, sudarinėjant sąrašus, darant palyginimus, kaip gyvenimas atrodė anuomet, kaip jis pasikeitė, galbūt iš to besistengiant net spėlioti, ko galima tikėtis ateityje.

Kas bent kiek susipažinęs su Lietuvos istorija, žino, kad 1900 metų rytui išaušus, Lietuva tebebuvo rusų carų valdoma, jos spauda tebebuvo uždrausta, mokyklose lietuvių kalbos pamokos neegzistavo. Tačiau tautos sąmonė jau buvo pabudusi, pažadinta „Aušros", „Varpo" ir kitų lietuviškų laikraščių, sutvirtinta nesulaikomo knygų bei leidinių potvynio, plūstančio iš Tilžės, net iš kitos pusės Atlanto, kur Amerikos lietuviai labai noriai jungėsi į lietuvybės ugdymo darbus savo tarpe ir į pagalbą okupantų spaudžiamai tėvynei. Lietuvos istorikams nesunku tiksliai suskaičiuoti, kiek 1900 metais jau būta knygų lietuvių kalba — juk jų skaičius buvo labai nedidelis. Šiandien knygų, išleistų per visą 100 metų, krūvos sudarytų aukštus kalnus. Amerikiečiai tvirtina, kad 1900 m. buvo išspausdinta 6,356 knygos, o 2000-ieji sutinkami su 65,800!

Lietuvoje tą laikotarpį kai kas mėgsta vadinti „balanos gadyne", bet žmonės savo gimtąja kalba knygas skaitė ir mylėjo, dėl jų ne vienas laisvę ir gyvybę paaukojo. Amerikoje 1900 m. elektrą savo namuose turėjo 8 proc. gyventojų, kai tuo tarpu 2000-siems prasidedant, elektra yra aprūpinti net 99.9 proc. Jeigu skaičiuotume lietuviškus laikraščius, kuriuos galėjo skaityti Lietuvoje 1900 metų pradžioje, jų būtų dar mažiau. Šiandien jų gausumas kelia tiesiog nusistebėjimą. Amerikoje 1900 m. buvo leidžiami 2,336 laikraščiai, ant 2000 m. slenksčio bestovint, išeina 1,489. Sakoma, kad spausdinto žodžio vietą vis labiau ir labiau užgožia informacija, teikiama kitomis žiniasklaidos priemonėmis — internetu, televizija, radijo laidomis.

Atrodo, kad žmonės lengviau pakeitė skaitymo įprotį, bet neatsisako kur kas žalingesnio — rūkymo. 1900 m. Amerikoje buvo pagaminama 4 milijardai cigarečių; šiuo metu — 720 milijardų... Niekas net nemėgino iki šiol apskaičiuoti, kiek yra rūkančių Lietuvoje, kiek jie „dūmais paleidžia" savo pinigų, sveikatos ir oro taršalų.

Galbūt tą 1900 metų naktį nedaug Lietuvos šviesuolių tikėjo, kad jų tėvynė vos po 18 metų atgaus nepriklausomybę, bet laisvės viltis vis tik ruseno. Lietuvos stiprumo pamatas, šiam šimtmečiui aušstant, buvo jos kaimas, išsaugojęs ir kalbą, ir tikėjimą, ir prisirišimą prie gimtosios žemės. Be abejo, šiandieninių problemų šaknų galima ieškoti — ir rasti — išardytų, išsklaidytų kaimų griuvėsiuose. Okupantas žinojo, kaip pataikyti į pačią tautos širdį, todėl stengėsi visų pirma sunaikinti jos kaimus.

Kaimų likimas keičiasi visur — plečiasi miestai, pramonė, žmonės nesidomi žemdirbyste. Amerikoje 1900 m. kaimuose gyveno apie 28,875,00 gyventojų, o 2000 sąvartoje — tik 4,600,000. Stambesnių ūkių šio šimtmečio pradžioje buvo 5,740,00, dabar yra apie 2,191,510. Tačiau žmogaus amžiaus trukmė gerokai pailgėjo — nuo 46.3 m. (vyrams) 1900, iki 73.6 m. 2000; nuo 48.3 m. (moterims) 1900, iki 79.7 m. 2000. Žinome, kad Lietuvoje gyventojų amžiaus trukmė yra trumpesnė, Žinome ir priežastis, dėl ko toks skirtumas. Reikia tikėti, kad naujasis šimtmetis tuos skaičius bent sulygins.

Iki metų galo, be abejo, dar daug skaitysime panašių suvestinių, tarytum kažkokios „sąžinės sąskaitos", prieš žmonijai įkeliant koją į tuos „švariuosius, tuščiuosius nulius". Deja, svarbiau būtų pažvelgti ne į statistikas, bet į tai, ką žmogus su savim nusineš į naują šimtmetį.

LIJUNDRA

PETRAS DIRGĖLA

Iš „Vilties pilnųjų" knygos

Nr.9 (Tęsinys)

GYVENIMO INTRIGA

Taip taręs, nusilenkiau Zemynai ir išėjau iš menės. Koridoriaus langų šviesą temdė dūmai, kylantys iš laužo, kūrenamo kieme. Pažinau dūmų kvapą. Tarnai pradėjo deginti slaptojo archyvo popierius. Aš juos saugojau daugelį metų akyliau negu savo akis. Dokumentų ryšulius aš buvau apipylęs derva ir paženklinęs kontroliniais įspaudais. Dervą pats išviriau. Ji nedega. Ji traška, svaido kibirkštis ir rūksta. Kol ugnyje sunyksta delno didumo dervos traškutis, troškūs juodi dūmai dangų aptemdo.

ŠEŠTAS SKYRIUS

Švarnas Lukmė žiūri spektaklį „Kelionė iš Vadi Kumrano olų į Jeruzalę per negyvąją jūrą". Myriop nuteistas ir sušaudytas jaunuolis, pasivertęs bakterija, išlieka gyvas ir vėl tampa žmogumi, pavarde Lotynas Sudimantas

Krizė. Katedros patriarchai nebenori būti Žemynos įgaliotiniais. Kiprą Svirgailą pakeisti atsisakė ir Balys Būga, ir Pilėnas Alšys. Tų, kurie derėdavosi aukštaisiais lygiais — Mikalojaus Tvirbuto, Natalio Jaukanto — Žemyna negalėjo padaryt Loto Sudimanto spektaklių statistais. Atsidūrusi aklavietėj, Žemyna leido „į politiką" grįžti man.

Stebuklas!

Aš juk dešimt metų — nuo kunigo Kristo mirties iki sąjūdininkų subruzdimo — buvau hercogu Meklen Meklen. Lipdavau į tribūnas ir rėkdavau: „Mūsų krašte vienintelis nusikaltimas — darbas! Ir sėja, ir pjūtis — nusikaltimas! Mes pjaunam tik tai, ką patys pasėjom.O reikia pjaut viską, ką pasėjo partija!" Neįtikau nei Urbšiui, nei Žemynai. Paleistas iš kalėjimo, atvažiavo į girią „biznio meisteris" Šota Martovas. Iš dangaus nukrito santarvės apaštalė Ana Liubka Ardajeva. Urbšys ištrenkė mane iš katedros ir įpėdiniu paskyrė Robertą Inozemskį, CK nario sūnų, vedusį Cezariją Dimgailaitę, Mrazinos dukterėčią. Žemynai vėl labai svarbus pasidarė Lotas Sudimantas. Ardajeva ir Martovas iškilo aukščiau ir už Sudimantą. „Partija mus išpurvino, partija mus nupraus". Mano tėvą, ginkluoto pasipriešinimo vadą, perėmusį girios etmono buožę iš velionio Kunigaikščio Jonušo, penkiasdešimt ketvirtais nušovė Ardajevo žmogšaudžiai. Mano tėvo Dievas neprikels. Mano tėvas neateis nė į Paskutinį teismą. Nėra teisėjo, kuris galėtų teisti mano tėvą. Aš įnikau lėbauti. „Kol lėbauju, nieko nėr aukščiau!" Žemyna man pasakė: „Tavo kraujas verda. Politiko drabužis tau per ankštas. Tu ruoškis karui, kurio nebus". Tau girios etmono Nazaro Nekliudo štabo viršininku. Dešimti metai kiekvieną savaitę paruošiu naują operatyvinį planą, kiekvieną mėnesį — persigrupavimo planą, kasmet — generalinį planą, atnaujintą strategiją ir kelis taktikos variantus. Kai prasidės karas, turėsiu po ranka planą kiekvienai įmanomai ofenzyvai.

Karas jau yra prasidėjęs. Svirgaila ramus žmogus, čiukšta čiukštutėlis. O štai drąsiai atribojo karališkąją šeimą nuo Žemynos. Įžvelgė, kad balne sėdi nelaimė. Karas nebėra slaptas, o žmonės vis dar tebevadina jį taika, santarve ir stabilizacija. Kalba „rinkų šeimininkų" paruoštos retorikos žodžiais, kuriuos pila į žmonių galvas viso pasaulio laikraščiai ir radijo stotys.

Koplyčios tarpduryje sustojau. Angelas Tumas, naujas arkivyskupas Vilhelmas, sėdėjo ant suolo prie sienos vienišas, pasidėjęs ant kelių Bibliją. Niekas nekreipė į jį dėmesio. „Ateities architektai" stengėsi atsistoti kuo arčiau kėdės, ant kurios sėdėjo Lotas Sudimantas. Jam iš dešinės stovėjo Fausta, Loto duktė, žiežirbuojanti katė, išsiskyrusi su Radminu. Lotas rankoj laikė stiklinę su raugintu pienu. Bukagalvis ir koplyčioj yra bukagalvis. Pareikalavau ceremonmeisterį Silverijų Būgą, kad mane pristatytų bukagalvių publikai. Silverijus išsigando:

— Aš nieko nepristatinėju. Mūsų nedaug. Visi kits kitą pažįsta.

— Pristatyk mane publikai taip, kad Lotas įniršty, arba aš kaukštelsiu tau per galvą.

Silverijus veršio balsu išbliovė:

— Šešvarnas Lukmė, etmono generalinio štabo viršininkas.

Visi, buvę koplyčioj, sužiūro į mane.

— Jeigu dar kada nors šnypši, tardamas mano vardą, tave juodame maišėše užrišiu, — pasakiau ceremonmeisteriui ir įžengiau į koplyčią.

Sudimantas, išbalinęs akis, suriaumojo:

-- Generalisime, kas tave čia įleido?

Priėjau prie Marijaus Mendelsono, Turo Kurselio, Liberato Ekerto, jie buvo Bobino, Jurgensburgo ir Adamsko įgaliotiniai, aš turėjau stovėti jų gretoje. Ir Mendelsonas, ir Kurselis, ir Ekertas mane pagerbė, linktelėdami galvas ir ištardami:

— Turiu garbės.

Sudimantas atsistojo.

— Turiu garbės išvaryti generalisimą lauk! — parodė į duris ranka, kurioj laikė stiklinę su raugintu pienu. — Išeik, generalisime!

— Sudimantai, aš turiu garbės dalyvauti visose ceremonijose, kuriose nedalyvauja Hanibalas. Čia jo nėra. Esu aš. Drįstu pranešti aukštuomenei, kad ponas Sudimantas katedroj jokių pareigų neturi. Malonėkite atsisėsti, pone Sudimantai.

Lotas dubtelėjo ant kėdės ir spoksojo į mane siaubingai įniršęs. Aš nužvelgiau jo dukterį Faustą nuo galvos iki kojų. Karaliaus Kerpės motiną Sikstą velionė Kornelija Mrazina pavadino Sisi. „Karalių pagimdė tokia Sisi". Šią lakią frazę sukūrė Fausta. Ji buvo apsirengusi kostiumu, kainuojančiu dvylika tūkstančių. Šis kostiumas — kuklus. Faustos vestuvinei suknelei komercinis bankas „Venecija" išleido trisdešimt du tūkstančius. Fausta atsilygins, sutvarkydama reikalus taip, kad finansavimo linija „King" eitų per „Venecijos" banką. Fausta, atsistojusi šalia tėvo, aukštuomenės akyse kaip žaižara švito: gosliai parausdama, dusliai nusijuokdama, drąsinamai pažvelgdama į nevėšėlius, kuriems iš nuostabos lūpa atvipdavo.

(Bus daugiau)

GERA NAUJIENA IŠ VILNIAUS KRAŠTO

Statoma lietuviška mokykla Lavoriškėse

Per 1998 metus lietuvių visuomenė parodė daug dėmesio ir gausiomis savo aukomis parėmė lietuviškos mokyklos statybos Vilnijos Lavoriškių miestelyje sumanymą. Projektą pradėjo Tautos fondas. Buvo surinkta apie 75.000 dolerių. Kurį laiką šis projektas buvo įklimpęs dėl finansinių sunkumų Lietuvos valdymo aparate.

Dabar su džiaugsmu galime pranešti, kad statybos reikalai pajudėjo. Po viešo konkurso Vilniaus apskrities viršininko įstaiga pasirašė sutartį su rangovu, tad statybos darbai turi būti pradėti šį rudenį. Modifikuotas architekto V. Nasvyčio projektas yra vieno aukšto ir dėl to geriau tinka vaikų darželio ir pradinės mokyklos paskirčiai. Naudojamas prefabrikavimo metodas, kuris statybą turi žymiai paspartinti. Tikimasi uždengti stogą prieš žiemos šalčius, kad darbai galėtų būti tęsiami be pertraukos. Darbų planas numato pastatą baigti 2000-ųjų mokslo metų pradžiai — rugsėjo 1 dienai. Tikėkime, kad tai bus išteseta, ir Lavoriškių mokyklos mokinukai, kurių jau yra keliolika, ir šiuo metu mokosi nuomotame namelyje, susirinks į naujas dailias patalpas. Nors ir menkai lietuviškai kalbantys, tėvai nori vaikus leisti į lietuvišką mokyklą, kad gerai išmoktų valstybinę kalbą ir turėtų Lietuvoje šviesesnę ateitį, būtų konstruktyviais Lietuvos piliečiais. Jau kitu požiūriu, kur lietuviškos mokyklos nėra, tėvai yra verčiami vaikus leisti į lenkiškas mokyklas, vietovėse, kur prieš šimtą ar mažiau metų buvo daugiausia lietuvių gyventa.

Šia proga paminėtina, kad Vilnijos lietuviškoms mokykloms ir mokytojams paremti Tautos fondas šiemet paskyrė 31.000 dol.

Abiturientų apdovanojimo projektas „Aš ir Lietuva"

Kitas Tautos fondo sumanymas — 1999-ųjų metų pavasarį skirti 150 vienkartinių stipendijų, premijų, Lietuvos vidurinių mokyklų ir gimnazijų abiturientams — jau įvykdytas. Šiam reikalui skirta 15.000 dol. Projektas buvo vykdomas su Švietimo ir mokslo ministerijos aktyvia pagalba. Stipendijoms gauti mokyklos parinko neeilinius mokinius, pareigingus, dalyvaujančius užmokyklinėje veikloje. Svarbia šio konkurso sąlyga buvo rašinys „Aš ir Lietuva". Rašinys skatino moksleivius giliau pagalvoti apie tėvynę, santykį su gimtąja šalimi, siekiant aukštojo mokslo, apie valstybę, jos privalumus ir kai kurias blogybes. Dauguma šių rašinių tikrai verti brandos pažymėjimo, kuris jiems mokyklos baigimo proga buvo įteiktas, ir 400 Lt. Tautos fondo premijos. Šie rašiniai buvo staigmena visiems, gal išskyrus tik mokytojus, kurie mokinį per eilę metų stebėjo ir pažino iš arčiau.

Štai keletas ištraukų iš čia suminėtų baigiamosios klasės mokinių rašinių:

„Meilė gimtajam kraštui per amžius buvo įaugusi lietuvio kraujyje, todėl itin svarbu šiuo komplikuotu, permainingu neseniai atsikūrusiai Lietuvai laikotarpiu neprarasti šio kilnaus jausmo, puoselėti šią vertybę". (Mindaugas Strempickas, Marijampolės Rygiškių Jono gimnazija).

„Vis dažniau iškyla klausimas: Ar tai, ką paliko mūsų senoliai, pajėgsime išlaikyti? Ar išsaugosime savo žmogiškąją, tautiškąją, baltiškąją būties esmę, ryšį tarp praeities ir dabarties?... Lietuviai tapo laisvi prieš devynerius metus, tačiau jie iki šiol nežino ką daryti su laisve. Matyt, mes neįprantame, kad laisvė — galimybė rinktis ir atsakyti". (Egidijus Oleškevičius, Lazdijų vid. mok.)

Grįžtant prie minčių, pasakytų ryšium su Lavoriškių mokykla, štai ištrauka iš rašinio moksleivių, kuris save laiko ne lietuvių tautybės. Pirmiausia pora autobiografinių bruožų.

„Esu Andrej Žindul. Gimiau 1981 metų rugpjūčio 5 dieną Vilniuje. Mano šeimoje šeši asmenys. Tėvas Andrej Žindul dirba lentpjūvės darbininku... 1987 metais pradėjau lankyti Nemenčinės pirmąją vidurinę mokyklą. Dabar mokausi dvyliktoje klasėje... Esu šių metų lietuvių kalbos, chemijos, fizikos, istorijos ir matematikos olimpiadų prizininkas..." ir pan.

„Aš esu lenkas, bet gimiau Lietuvoje ir čia yra mano tėvynė. Kiekvienam žmogui tėvynė yra vienas svarbesnių, o gal ir pats svarbiausias dalykas, nors šito kiekvieną dieną tinkamai neįvertiname. Kiekviena tauta privalo kurti savo valstybę, kur žmonės laisvai ir nevaržomi galėtų vartoti savo kalbą... Nors ir nesu lietuvis, tačiau Lietuvą laikau savo tikrąja tėvyne ir džiaugiuosi jai atgavus nepriklausomybę". (Andrej Žindul, Nemenčinės pirm. vid. mokykla).

Stipendijos-premijos buvo paskirtos mokykloms iš įvairių Lietuvos rajonų ir miestų. Apie šį įvykį pranešimus išspausdino Lietuvos laikraščiai ir vietinė spauda. Premijos buvo įteiktos kartu su brandos atestatais per mokyklos užbaigimo iškilmes.

Atsižvelgdama į šių metų abiturientų konkurso rezultatus bei Švietimo ir mokslo ministerijos pageidavimus, Tautos fondo taryba vienbalsiai nusprendė konkursą pakartoti ir kitais metais, iš anksto mokyklas apie tai painformavus. Premijoms vėl paskirta 15,000 dol.

Tautos fondo tarybos posėdžio lapkričio 6 d. dalyviai. Priekyje iš kairės: pirm. Jonas Vilgalys, vicepirm. Antanas Dundzila, valdybos pirm. Algis Vedeckas; stovi: Antanas Sabalis, dr. Algirdas Lukoševičius, garbės pirm. Juozas Giedraitis, Kostas Norvila, Jonas Vainius, Ramutė Žukaitė, Vida Penikienė, Evaldas Remeza, dr. Nijolė Braženaitė-Paronetto, Jurgis Valaitis.

Vykdomas „Lietuvos laisvės kovų ir kančių" konkursas

Sekant Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Varėnos skyriaus ir šio rajono Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus kelerius metus vykdyto konkurso patyrimu, pradėtas „Lietuvos laisvės kovų ir kančių" konkursas. Pagrindiniai jo organizatoriai: Švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras ir Tautos fondas. Konkursas susideda iš istorinio rašinio ir viktorinos (panašu į „Jeopardy" žaidimą). Jo tematika: Lietuvos gyventojų trėmimai, prievartinė mobilizacija, žudynės, kaimo kolektyvizacija, partizanų kova.

Šis konkursas bus plataus masto ir bus organizuojamas vietos mokyklų ir rajonų švietimo ir kultūros skyrių. Kadangi jis atitinka Tautos fondo priimtas veiklos gaires, TF taryba nutarė aktyviai jame dalyvauti, skirdama 30,000 dol.

Laiko juosta — „Lietuva XX amžiuje"

Tautinio ugdymo srityje Lietuvos istorijos pažinimas, be abejo, yra labai svarbus. Dėl to šioje srityje Tautos fondas ėmėsi pagalbinio vaidmens, šalia Lietuvos istorijos vadovėlių išleisti laiko juostą — lankstinuką „Lietuva XX amžiuje", kuriame suglaustai būtų pavaizduoti ir paskutiniųjų dešimtmečių Lietuvos istorijos įvykiai, įskaitant nepriklausomybės atgavimą ir partizanų kovas. Jo autorius — istorikas prof. dr. Romas Batūra. Šios laiko juostos ir atitinkamo plakato sąmatinė kaina — 5,000 dol.

Aukštųjų mokyklų jaunųjų dėstytojų rėmimas

Norėdamas paremti jaunimo ugdymui svarbių sričių, kaip lituanistikos, istorijos, pedagogikos jaunuosius dėstytojus, Tautos fondas nutarė skirti premijas, nes yra pavojus, kad šiose srityse dėl ekonominių sąlygų gali pritrūkti kompetentingų dėstytojų.

Tautos fondas kviečia įdukrinti Lietuvos mokyklas

Pažymėtina, kad š.m. lapkričio mėn. įvykusio Tarybos posėdžio metu padaryta pradžia tikrai įdomiam projektui — kviesti išeivijos lietuvius įsipareigoti asmeniškai globoti vieną kurią jam artimą Lietuvos mokyklą, ją įdukrinti. Tai retai girdėtas, bet, atrodo, nuoseklus tokios globos pavadinimas. Pirmojoje projekto fazėje, Tautos fondas pats įsipareigoja, penkioms mokykloms padėti įsigyti reikiamų knygų ir reikmenų. Pradiniai darbai jau pradėti ir lėšos paskirtos.

TF padės siųsti padovanotus kompiuterius į Lietuvą

Šiomis dienomis teko skaityti, kad kompiuterių mokymo ir naudojimo srityje iš 3-jų Baltijos valstybių Lietuva yra toliausiai atsilikusi. Latvija savo mokyklose turi dukart, o Estija 10 kartų daugiau kompiuterių. Žinoma, ši problema turėtų būti sprendžiama valstybiniu mastu. Tačiau, kol tai įvyks, privati iniciatyva yra sveikintina ir būtina.

Šios trumpos apybraižos užbaigai, tiktų prisiminti nutarimą, kurį Tautos fondo taryba padarė metų pradžioje: „Šie metai skiriami kovoms už nepriklausomybę pagerbti... Pagrindinis tikslas — vykdyti uždavinius, kurių dėmesio centre būtų Lietuvos jaunimas, mokykla, Lietuvos istorijos pažinimas, lietuvių kalba, doras ir tėvynę mylintis žmogus".

Savo š.m. lapkričio 6 d. posėdyje, šiomis mintimis vadovaudamasi Tautos fondo taryba švietimo ir mokyklų reikalams paskyrė apie 90,000 dol.

Jurgis Valaitis
Tautos fondo Veiklos ir informacijos komisijos pirmininkas

LAVORIŠKIŲ MOKYKLA STATOMA

Keli šimtai tautiečių per Tautos fondą suaukojo 83,000 dol., per Tautos fondą Kanadoje — dar 10,000 dol. lietuviškai Lavoriškių mokyklai statyti. Tai išgirdusi, lenkų valdoma Vilniaus rajono savivaldybė paėmė 3 milijonų litų paskolą ir pastatė lenkiškos mokyklos pastatą. Tik rugsėjo 27 d. ji apstojo smarkiai trukdyti lietuviškos mokyklos statybą ir patvirtino tam reikalingą mokyklos žemės sklypo detalųjį planą.

Spalio 12 d. vyko mokyklos statybos konkursas, prasidėjo parengiamieji darbai. Lapkričio viduryje visi suaukoti pinigai pasiekė Vilniaus apskrities viršininko administraciją. Už juos pirktos medžiagos, pradėti kalti poliai. Mėnesį beveik nebuvo nei šalčių, nei sniego, be to, statybininkai sako, kad jiems tai ir nelabai baisu.

Gruodžio 13 d. ministras pirmininkas Andrius Kubilius aplankė Lavoriškių lietuviškos mokyklos statybą ir lenkiškos mokyklos patalpose susitiko su švietimo darbuotojais. Vilniaus apskritis Lavoriškių mokyklai baigti statyti kitais metais iš vyriausybės prašo dar 2 milijonų 87.000 litų. O lenkų autonomininkai statyba nepatenkinti, smerkia net Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos rezoliuciją „Dėl Pietryčių Lietuvos švietimo reikalų".

Lavoriškių parapijos 17 mokinių, jų tėvai, trys mokytojai nekantriai laukia, kada bus atidaryta ir jų nauja mokyklėlė. Tada prisidėtų žymiai daugiau mokinių. Jie jau klausia, ar čia bus ir vyresniosios klasės — tada dar daugiau vaikų norėtų lankyti. Mokyklos trukdytojams dėl to skauda širdį — jie beprasmiškai renka parašus, kad mokykla nebūtų statoma! Bet neužtvenksi upės bėgimo. Rugsėjo pirmąją labai norėtųsi įeiti į Lavoriškių lietuvišką mokyklą, kurioje būtų įamžinti ir aukotojai.

Kazimieras Garšva

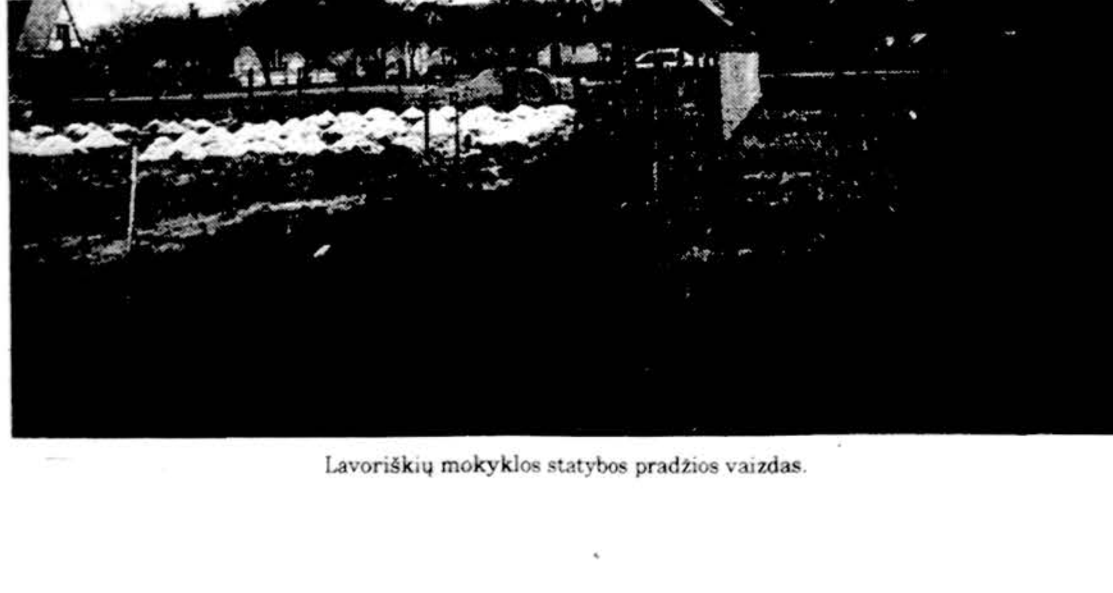

Lavoriškių mokyklos statybos pradžios vaizdas.

JAU DIRBAME

Labai ačiū už paramą mūsų mokyklėlei. Čiužiakampio pradinėje mokykloje šiais mokslo metais mokosi 37 mokiniai ir dirba keturios mokytojos.

Paruošiamoje klasėje mokosi 11 mokinių ir dirba mokytoja Aistė Mataitė. 1 klasėje mokosi 9 mokiniai dirba mokytoja Gražina Matulaitytė. 2 klasėje mokosi 6 mokiniai dirba mokytoja Eglė Jeruševičiūtė. 3 klasėje mokosi 8 mokiniai, 4 klasėje — 3 mokiniai, tai jungtinė klasė ir dirba Jolanta Žalgutė.

Mūsų mokyklėlė dirba dar tik 3 metus. Pirmaisiais metais (1997 m.) į mokyklą atėjo tik 9 mokiniai, antraisiais jau mokėsi 25 mokiniai.

Nėra lengva į mokyklą surinkti daug mokinių, nes mes įsikūrę lenkų mokyklos patalpose (turim 4 klases). Lenkų mokykla turi gerą materialinę bazę, turi daug rėmėjų (gauna labdaros) ir tuo „paperka" mokinius, kurie lanko lenkų mokyklą.

Jei mokykla turėtų atskirą pastatą ir iš pradinės taptų pagrindine, tai manau, kad mokykloje mokytųsi dvigubai daugiau mokinių negu mokosi dabar.

Mokykloje dirba jaunas mokytojų kolektyvas. Visos esame baigę aukštesniąsias mokyklas ir dabar sėkmingai mokomės Šiaulių universitete. Viena kas yra sunku, kad reikia mokėti už mokslą (tai kainuoja apie 800 Lt), už keliones į studijas niekas neapmoka. Gyvename nuomojamose patalpose, kur už komunalines paslaugas reikia brangiai mokėti.

Tad dar kartą nuoširdžiai dėkojame už paramą mūsų mažai mokyklėlei ir siunčiame Jums nuotraukėlę, kaip smagu 1-ąją rugsėjo sulaukti tiek daug mokinių.

Mokyklos vedėja **J. Žalgutė**

• Nuoskaudom pasaulis kaip amarais aplipęs, nuo ko pradėt juos gramdyt: nuo savęs ar kito?

Čiužiakampio pradinė mokykla 1999 m. rugsėjo 1 d.

Lavoriškių lietuviškos pradinės mokyklos mokiniai ir mokytojos.

SKELBIMAI

ELEKTROS
ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

Help Wanted
Full time/part time banquet facility is seeking housekeeper. Experience preferrded. Includes weekends. Ability to speak English. Apply in person to: **Judd's Red Derby, 127 St. & Kedzie Ave., Blue Island, IL 60406.**

MERRRY CHRISTMAS
TO ALL
FROM LAWN LANES
7650 S. Pulaski
CHICAGO, IL 60629
773-582-2525

Reklamuokitės „DRAUGE"!
773-585-9500

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
offc. (773) 586-5959
home (708) 425-7160
pager (708) 886-4919
RIMAS L.STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21. KMIECIK REALTORS
7922 S.Pulaski Rd.
4365 S.Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
773-284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Neilgai naujame darbe?
Ką tik atvykot į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilių kainos!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galėsite sėst už vairo šiandien!
(630) 207 2748

Prisimenant 5-ąsias Lietuvių fondo golfo žaidynes Old Oak golfo laukuose. Iš kairės: Stasys Baras, Povilas Kilius, Juozas Baranauskas ir dr. Jonas Valaitis.

GERIAUSIŲJŲ SPORTININKŲ RINKIMAI

Kiekvienų metų pabaigoje paprastai renkami geriausieji praėjusiųjų metų sportininkai. Tai daroma visame pasaulyje; nuo to neatsilieka Lietuva, o, žinoma, ir Amerika. Šiemet renkami ne vien tik metų, bet ir šimtmečio, o taip pat ir tūkstantmečio geriausieji. Taigi yra kur kas įdomiau ir sunkiau.

Lietuvoje vykstančiuose įvairiuose rinkimuose pirmuoju yra įvardinamas dabar Portlando profesionalų komandoje rungtyniaujantis krepšininkas Arvydas Sabonis. Tačiau „Lietuvos ryto" skaitytojų anketoje praėjusių metų geriausia sportininke tapo pasaulio dviračių čempionė Edita Pučinskaitė, o Sabonis čia liko antroje vietoje.

Amerikoje geriausiuoju šimtmečio sportininku pripažintas boksininkas Muhamet Ali. Atskirose sporto šakose geriausiais „Sports Illustrated" žurnalo apklausoje buvo šie: krepšinyje — Michael Jordan, amerikietiško futbolo — Jim Brown, ledo ritulio — Wayne Gretzky ir t.t. Reikia pasakyti, kad vienu iš šiuose rinkimuose — daugiau balsų gavusiųjų futbolo žaidėjų buvo ir lietuvių kilmės Dick Butkus.

Geriausiomis metų moterimis sportininkėmis išrinktos pasaulio futbolo čempionato laimėtojos — JAV rinktinės žaidėjos. Įvairių laikotarpių ir įvairių sporto šakų tų „geriausiųjų" šiemet yra tiek daug, kad juos visus čia sunku net išvardinti.

Tačiau mums būtų įdomiau pažvelgti į Amerikos lietuvius sportininkus, nes niekas čia „geriausiųjų" kažkodėl nebandė rinkti, gal kad mūsų sporto vadovybei bei laikraščiams tas nerūpi. Tad šioje vietoje norisi sudrumsti tylą ir pabandyti bent pasiūlyti kai kuriuos geriausius.

Mano nuomone, geriausias šimtmečio sportininkas iš Amerikos lietuvių tarpo būtų irgi boksininkas — Juozas Šarkis-Žukauskas, kuris šiame krašte sportavo Jack Sharkey vardu. Jis, kaip žinome, 1932 metais, įveikęs vokietį Max Schmelingą, tapo sunkaus svorio pasaulio bokso čempionu.

Po jo turėtų eiti: Ona Osipavičiūtė (Osipovich), kuri Amsterdamo olimpiadoje laimėjo 100 metrų plaukimą laisvu stiliumi, parodydama olimpinį rekordą. Ji taip pat buvo ir estafetės 4 x 100 metrų laisvu stiliumi pasaulio rekordininkė.

Į geriausiųjų tarpe pretenduoja ir Pranas Lubinas (Amerikoje žinomas Frank Lubin) vardu. Tai 1936 metų Berlyno olimpiadoje žaidusios JAV krepšinio rinktinės, laimėjusios aukso medalius, narys. Jį mes daugiau pažįstame kaip Lietuvos krepšinio rinktinės — 1939 metų Europos čempionės krepšininką.

Išskirti reikėtų ir du imtyninkus: Karl Požėlą, vadintą Karl Pojello, ir Antaną Kundrotą, kurie yra įveikę šimtus amerikiečių bei kitataučių, užsirekomenduodami kaip lietuviai stipruoliai.

Į dešimtuką galėtų pretenduoti ir kitas boksininkas — Jurgis Čipulionis, kuris buvo vidutinio svorio profesionalų čempionas.

Iš vėlesnių laikų sportininkų į geriausiųjų tarpą reikėtų įrikiuoti Edvardą Kriaučiūną — Ed „Moose" Krause — vardu žymųjį JAV futbolo ir krepšinio žaidėją, kuris baigęs savo aktyvaus sportininko karjerą, ilgą laiką buvo garsiojo Notre Dame universiteto sporto direktoriumi.

Dešimtuke vietą galėtų rasti ir du amerikietiškojo futbolo žaidėjai — profesionalai Johnny Unitas-Jonaitis ir Dick Butkus, kurio pavardes žino beveik visi amerikiečiai, net ir vaikai.

Iš paskutiniojo pusšimčio metų sportinėje veikloje pasireiškusiųjų tarpo arba jau iš naujųjų ateivių vaikų eilių atėjusiųjų pirmuoju reikėtų įrašyti tenisininką Vitą Gerulaitį, kurio gyvenimas baigėsi, deja, tragiškai, jam dar gana jaunam esant. Antruoju čia eitų buvęs čikagietis, dar aktyvus sportininkas — JAV ieties čempionas ir rekordininkas Tomas Pukštys. Toliau reikėtų paminėti du šachmatininkus — pasaulio čempioną susirašinėjimo būdu Viktorą-Vytautą Palčiauską ir Bostono bei Čikagos šachmatų čempioną — Povilą Tautvaišą.

Iš tų, kurie labiausiai reiškėsi aktyviame sportavime bei organizacinėje veikloje lietuvių tarpe Amerikoje reikėtų išskirti porą žymiausiųjų: tai Rimantas Dirvonis ir Vytautas Grybauskas. Žinoma, šį sąrašą būtų galima dar gerokai praplėsti, nes sunku čia būtų išskaičiuoti visus tuos, kurie galėtų pretenduoti į šioje srityje geriausiuosius.

Ed. Šulaitis

FUTBOLININKAI SVEIKINA IR DĖKOJA

Čikagos lietuvių futbolo klubo „Lituanicos" valdyba ir nariai sveikina visus mūsų tautiečius, ypač „Draugo" Sporto skyriaus skaitytojus bei savo rėmėjus, artėjančių šv. Kalėdų proga. Linkime visiems geros nuotaikos, džiaugsmo bei kitų gėrybių!

Taip pat šia proga norime padėkoti visiems už paramą, darbų įvertinimą. Smagu, kad galėjome prisidėti prie lietuvių vardo garsinimo bei mūsų sportinės veiklos išeivijoje pratęsimo.

Norime pasidžiaugti, kad 2000-siais metais švęsime klubo egzistencijos 50-metį. Tai mūsų visų bendrų pastangų vaisius, kuris turi džiuginti ne tik sporto mėgėjus. Šią sukaktį pasitinkame su ypatingu dėmesiu ir užsidegimu, iš anksto, kviesdami visus į šią bendrą šventę.

Tad linksmų šv. Kalėdų ir laimingų 2000-ųjų metų visiems!

LFK „Lituanicos" valdyba: **A. Glavinskas, G. Bielskus, L. Juzaitis, V. Marčinskas, B. Mikėnas, J. Rudaitis, E. Šulaitis.**

*** Seimas antradienį priėmė naują** Žmogaus audinių ir organų donorystės ir transplantacijos įstatymo redakciją, kuri, kaip tikimasi, iš esmės pagerins donorystės padėtį Lietuvoje. Įstatymas įtvirtino nuostatą, kad kiekvienas veiksnus asmuo, ne jaunesnis nei 18 metų, turi teisę pareikšti apie sutikimą ar nesutikimą, kad jo audiniai ir organai po mirties būtų panaudoti persodinimui. Asmuo bet kada gali pakeisti savo nuomonę, pranešdamas apie tai sveikatos priežiūros įstaigai. Mirus žmogui, kuris būdamas gyvas nepareiškė savo valios, jo organus leidžiama panaudoti, jei mirusiojo artimieji nepriešta-rauja (pirmiausia turi būti atsiklausiama sutuoktinio, tėvų, globėjų, įtėvių, pilnamečių vaikų, brolių bei seserų). Priimtas įstatymas užtikrina visos informacijos apie organų persodinimą slaptumą. (Elta)

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA

dėkoja už aukas gautas labdaros vakaro metu. Didesnėmis aukomis parėmė Lietuvių fondas, kuris įvairius Socialinių reikalų tarybos darbus parėmė didelėmis sumomis: **$10,000** „Seklyčiai" — socialiniams reikalams; **$3,500** „Dovana Lietuvai" konferencijai; **$3,000** „Lietuvos Vaikų vilties" komitetui; **$2,000** studentų darbams; **$1,250** žurnalui „Pensininkas". Gražina ir Jim Liautaud paaukojo **$1,000**; Vanda Prunskienė **$500**; Stefa Alšėnaitė-Urban **$200**. Visos aukotojų pavardės bus paskelbtos „Pensininko" žurnale.

Išskirtinę padėką reiškiame **„Tėviškės" kapelai**, kuriai vadovauja Stasė Jagminienė, dainininkai Jūra Bakaitienė ir Gintaras Juknys, smuikininkas Herkulis Strolia. Jie atliko labai gražią ir nuotaikingą programą, o savo honorarą paaukojo socialiniams reikalams.

Dėkojame visiems aukotojams, visiems, dalyvavusiems labdaros vakare ir tuo prisidėjusiems prie mūsų darbų — pagalbos artimui.

„DRAUGAS" lietuvybės švyturys ir sargas!

PADĖKA

Mūsų tėvui

A. † A.
STASIUI ŠIMOLIŪNUI

mirus, reiškiame gilią padėką visiems, kurie atėjo į atsisveikinimą, gedulingas šv. Mišias ir laidotuves, aukojo organizacijoms, prisiuntė gėlių, pareiškė užuojautas.

Ypatinga padėka Lietuvos Prezidentui Adamkui ir Poniai bei Lietuvos ambasadoriui Stasiui Sakalauskui už tėvo pagerbimą nuoširdžiomis užuojautomis; kun. Alfonsui Babonui, muz. Stasiui Sližiui, Yolandai ir Algiui Zaparackams už įspūdingą laidotuvių įvykdymą, karsto nešėjams, radijo programoms, laikraščiams.

Prezidentas V. Adamkus sakė: „Nuoširdžiai tikiu, kad Velionio Stasio Šimoliūno atminimas bus saugomas daugelio lietuvių širdyse, kad dar ne vieną kartą geru žodžiu, su meile ir pagarba minės Velionio vardą".

Mes, Algimantas ir Saulius Šimoliūnai, tai patyrėme ir esame visiems dėkingi.

Brangiam Vyrui

A. † A.
j.s. VYTAUTUI GEDGAUDUI

mirus, jo mielai žmonai, Sesei v.s.t.n. STEFAI reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

v.s. fil. Laima ir v.s. Česlovas Kiliuliai
v.s. Ina Nenortienė
v.s. Saulė Šatienė

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy **same-day** travel back to Chicago through our Copenhagen hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed – all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

SAS

Scandinavian Airlines

A. † A.

VIDAI

mirus, tėvus DALIĄ ir ANTANĄ RACKUS, seserį INGRIDĄ, brolį ANTANĄ, artimuosius VITĄ ir VIKTORĄ MEMĖNUS, BIRUTĘ ir JONĄ SVERUS su šeimomis giliai ir širdingai užjaučiame.

Algirdas ir Julija Nakai

Sunny Hills, FL

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

JOANNA KIRVAITIENĖ

Minint mūsų mylimos Motinos ir Žmonos atminimą, kurios netekome 1998 m. gruodžio 26 d., šv. Mišios už jos sielą bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje Jaunimo centre sekmadienį, 2000 m. sausio 2 d., 10 val. ryto.

Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Janiną savo maldose jos mirties dienoje.

Nuliūdę vyras ir sūnus.

Pagarbiai prisimindamas iškeliavusį Amžinybėn

A. † A.
STASĮ ŠIMOLIŪNĄ,

skaudžiai išgyvenančius Tėvo netektį sūnus — ALGIMANTĄ ir SAULIŲ ir jų artimuosius nuoširdžiai užjaučiu.

Stasys Garliauskas

PADĖKA

Mylimo Vyro ir Tėčio

A. † A.
EUGENIJAUS JUŠKOS

netekus, nuoširdžiai dėkojame mums skaudžiose valandose padėjusiems ir užjautusiems: Daliai ir Jurgiui Anysams, Laimai ir Evert VanderStoep, Giedriui Subačiui, Violetai Kelertienei, Henrietai Vepštienei, Vytautui ir Irenai Virkau, Lakštuonei ir Gintautui Vėžiams, Marytei ir Henrikui Paškevičiams, Birutei ir Juliui Lintakams, Audronei ir Šarūnui Užgiriams, Gražinai ir Vytautui Karaičiams, Nijolei Martinaitytei Nelson, Alei ir Jurgiui Kėželiams.

Neringa ir Ievutė

PADĖKA

A. † A.
FELICIJA MAČIULIENĖ

mirė 1999 m. lapkričio 16 d. Bus palaidota Panevėžyje, Lietuvoje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, pareiškusiems mums užuojautą mūsų sunkioje liūdesio valandoje, dalyvavusiems šermenyse ir laidotuvėse, aukojusiems šv. Mišioms ir Panevėžio vaikų globos namams, atsiuntusiems gėles ir užuojautos laiškus.

Esame dėkingi prel. I. Urbonui už maldas koplyčioje ir bažnyčioje. Dėkojame Čikagos Lietuvių Operos vyrų chorui už giedojimą koplyčioje, muz. R. Soko moterų ansambliui už nepaprastai gražų giedojimą šv. Mišiose. Taip pat dėkojame vargonininkui muz. Faustui Stroliai.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Donald M. Petkui ir jo tarnautojams už rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę: sūnūs Ričardas ir Robertas, duktė Gailė Varnum, brolis Julius Savrimas su šeimomis bei kiti giminės ir artimieji.

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ".
„DRAUGĄ" atminkime savo testamente.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI

SVEIKI, SULAUKĘ ŠV. KALĖDŲ!

Visiems savo bendradarbiams, skaitytojams, rėmėjams, visiems geros valios lietuviams — kuriame mūsų planetos žemyne jie begyventų — siunčiame nuoširdžius sveikinimus Jėzaus Kristaus Gimimo dienos proga. Tegul Jo dieviška globa visus lydi, palaiko ir apsupa meilės šiluma; tegul Kalėdų nakties ramybė ir Betliejaus žvaigždės spinduliai nušviečia visus Jūsų kelius!

„Draugo" redaktorės: Danutė Bindokienė, Irena Regienė, Daiva Švabienė, Eglė Paulikienė, Emilija Andrulytė

Irena ir dr. Algirdas Kudirka, Mason City, IL, sveikina visus draugus ir pažįstamus, linkėdami jaukių šv. Kalėdų ir laimingų bei sveikų Naujų metų!

U. Balskienė linki savo mieliems giminėms, draugams ir pažįstamiems nuotaikingų Kalėdų švenčių ir vien gėrio 2000-siais metais.

Marija ir Antanas Vyčai: „Sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir linkime laimės, sveikatos naujuose, 2000-se metuose".

Sveikinam visus savo gimines ir draugus su šv. Kalėdom ir su Naujais, 2000 metais, linkėdami visiems sveikatos ir Dievo palaimos tolimesniame gyvenime!

Vincas ir Šarlotė Budvietytė Ruseckai, Sun City, AZ

Vyr. redaktorę Danutę Bindokienę ir visą „Draugo" redakcijos kolektyvą nuoširdžiai sveikina **Sonata ir Rokas Zubovai**, linkėdami šviesių, gerų šv. Kalėdų ir kūrybingų, laimingų Naujųjų, 2000-jų metų!

Marijos Aukštesnios mokyklos stojamieji egzaminai vyks sausio 8 d., šeštadienį, 8 - 11:30 v. r., mokyklos patalpose, 6727 S. California Ave. Kviečiamos visos susidomėjusios aštunto skyriaus mokinės. Iš anksto registruotis nereikia, tačiau prie durų reikės susimokėti 20 dol. registracijos mokestį. Taip pat prašoma į egzaminus atsinešti po du nr. 2 pieštukus. Egzaminų metu tėvams vyks mokyklos apžiūrėjimas, bus rodomi filmai. Norintys daugiau informacijos, kreipkitės į Scott Weakley, tel. (773) 925-8686, ext. 61.

Naujuosius metus Čikagos gyventojai kviečiami sutikti prie Michigan ežero pakrantės – stebint didžiausias ir spalvingiausias bet kada surengtas ugnies salves. Jas bus galima stebėti: Grand Parke (Buckingham Foutain), Lincoln Parke prie Montrose gatvės (Cricket Hill) ir South Shore Cultural Center (71st Street ir Yates). Visose vietose žiūrovai kviečiami rinktis apie 11:40 val.v. Galima bus išmokti šokti specialiai tai progai sukurtą šokį „Milly". Spalvinguosius šventės renginius taip pat matysite ir per televizorių. Daugiau žinių – tel. 312-744-3370.

Skambinkite telefonu 311, jei – atsibudote ir pamatėte, jog jūsų dviratis dingęs, jei jūsų kaimyno šuo visą naktį lojo kieme, jei kažkas bandė įsilaužti į jūsų namus ir t.t. 311 tarnyba taip pat padės išspręsti įvairias buitines problemas – išvalyti kanalizacijos vamzdžius, kiemuose įsukti lemputes, atsakyti į jums rūpimus klausimus. Telefonu 311 netgi galite sužinoti, kokie renginiai vyksta Čikagoje.

Šiuolaikinio meno muziejuje Čikagoje (Museum of Contemporary Art, 220 East Chicago Avenue, Chicago) jau veikia nauja paroda „At the End of the Century: One hundred Years of Architecture" („Šiam amžiui besibaigiant: šimtas architektūros metų"). Paroda, tematiškai ir chronologiškai suskirstyta į 21 skyrių, atskleidžia architektūros keitimąsi veikiant socialiniams, kultūriniams, politiniams, ekonominiams, demografiniams veiksniams. Muziejus dirba trečiadienį, ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį nuo 10 val.r. iki 5 val.p.p.; antradieniais – nuo 10 val.r. iki 8 val.p.p. Antradieniais įėjimas – nemokamas. Muziejus uždarytas pirmadienį.

Gintarė Radvilaitė (kairėje) ir Giedrė Kazlauskaitė prie lietuviškų eksponatų Sandburg gimnazijoje Orland Parke, kur vyko tarptautinis mokyklos festivalis. Mokyklą lanko 3,000 studentų, ir visi jie turėjo progos susipažinti su lietuvišku menu, gintaru bei dirbiniais.

Jau trečią kartą Stasio Baro stipendiją laimintis tenoras Edgaras Prudkauskas šiais metais debiutavo Lietuvos Nacionalinėje operoje, atlikdamas Artūro vaidmenį G. Donizzetti operoje „Liucia di Lamermoor". Dabar E. Prudkauskas – New Yorke, kur dalyvauja Metropolitan operos ir Julliard mokyklos muzikos klasių perklausose. Čikagos lietuviams pasisekė – šį jauną ir gabų dainininką jie galės išgirsti antrą Kalėdų dieną, gruodžio 26-ąją, 1 val.p.p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemonte. Solistui akompanuos Alvydas Vasaitis. Koncerto programoje – lietuviškos dainos ir operų arijos. Renginį ruošia Lietuvių dailės muziejus.

Lietuvos Vyčių vidurio vakarų apskritis per iždininką Edward T. Pocių atsiuntė Kalėdų sveikinimus „Draugui" su geriausiais linkėjimais 2000 metais. Kartu pridėjo 200 dolerių Draugo fondui. Dėkojame už sveikinimus, linkėjimus ir Kalėdų senelio dovanas.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos choras, kuriam vadovauja muzikas Ričardas Sokas, visus lietuvius kviečia atvykti į Marquette Parko bažnyčią, kurioje Kūčių naktį, 11:30 val. v., pusę valandos skambės kalėdinė muzika, o 12 valandą, vidurnaktį, prasidės Bernelių Mišios.

„Teviškės" lietuvių ev. liuteronų parapijos bažnyčioje, 6641-45 S. Troy St., Čikagoje, penktadienį, gruodžio 24 d., 6 v.v. Kūčių vakaro šventiškos pamaldos bus laikomos lietuvių ir anglų kalbomis. Pamaldose dalyvaus ir sekmadieninės mokyklos mokiniai. Giedos parapijos choras.

Kalėdų dieną, gruodžio 25 d., 10:30 val. r. šventiškos pamaldos lietuvių kalba. Pamaldų metu giedos parapijos choras.

Naujuosius 2000-sius metus sutiksime sekmadienį, sausio 2 d., 10:30 val. r. šventiškomis pamaldomis. Pamaldų metu giedos parapijos choras.

Visi parapijiečiai ir svečiai kviečiami kartu švęsti šias svarbias krikščioniško gyvenimo šventes.

ŽIEMOS KURSAI

Moksleivių ateitininkų Žiemos kursai, paskutinieji šį šimtmetį, Dainavoje vyks š.m. gruodžio 26-30 d. Vietų skaičius ribotas, todėl visi moksleiviai prašomi nedelsiant registruotis. Informacijai ir registracijai kreipkitės į Birutę Bublienę, tel. 248-646-8588, arba paštu —5190 Longmeadow Rd., Bloomfield Hills, MI 48093.

SABONIS ATVYKSTA ČIKAGON

Geriausiu Lietuvos šimtmečio krepšininku tapęs Arvydas Sabonis netrukus žada rungtyniauti Čikagoje. Portlando „Trailblazers" ekipa, kurioje mūsiškis žaidžia ir kuri rašant šias eilutes buvo antroji iš 29 NBA komandų pagal laimėjimų skaičių, Čikagos „United Center" patalpose sausio 3 d. vakare žais su Čikagos „Bulls" krepšininkais, kurie, beje, yra iškovoję mažiausiai pergalių — vos tik dvi iš 21-erių rungtynių.

Kadangi čikagiečiai krepšinio mėgėjai nori pamatyti vieną iš geriausių dabartinių NBA komandų — Portlando ekipą, o, be to, sutikti ir buvusį „Bulls" žaidėją iš garsiosios čempionų komandos — Scotie Pipen, tai bilietus reikia įsigyti iš anksto, jeigu norima į šias rungtynes pakliūti. Vėliau jų gali pritrūkti ir tikriausiai pritruks.

E.Š.

KŪČIOS PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

Tuoj po šv. Mišių tradicinės Kūčios ir vėl sukvietė PLC ir Palaimintojo J. Matulaičio misijos lankytojus į centro didžiąją salę, į gruodžio 19 d. popietę. Centro kultūrinių renginių komitetas, vadovaujamas ištvermingos pirmininkės Bronės Nainienės, paruošė dvylika tradicinių valgių, aguonų pieną su kūčiukais ir kitus skanumynus.

— Šią ramią, šventą popietę sveikinu visus čia susirinkusius į didelę lietuvišką šeimą ir linkiu, kad Kristaus šviesa pasiektų mūsų mintis, kad jo meilė gaivintų mūsų širdis ir mus visus sujungtų vienybės ir artimo meilės ryšiais, — pradėjo Kūčias Bronė Nainienė.

Kaip ir kasmet salės centre ant stalo stovėjo šventiškai papuošta žvakidė su devyniomis žvakėmis, — jos buvo uždegtos specialiomis intencijomis. Pirmoji žvakė buvo už Pasaulio lietuvių centrą, kad jis jungtų po plačias apylinkes išsisklaidžiusius lietuvius. Ją uždegti buvo pakviestas adv. Rimas Domanskis. Antroji žvakė — už visus jaunus ir vyresnius, dirbančius PLC gerovei ir išsilaikymui. Ją uždegė Agutė Tiškuvienė. Trečioji žvakė — už lietuviškas mokyklas, kad jos visada būtų lietuviško švietimo ir auklėjimo švyturiai. Ją uždegė Rūta Kirkuvienė. Ketvirtoji — už Pal. Jurgio Matulaičio misiją. Ją uždegė Gediminas Brozaitis. Penktoji — už Lietuvių fondą. Žvakę uždegė dr. Jonas Valaitis. Šeštoji žvakė buvo už visus lietuvius, pasklidusius plačiame pasaulyje. Ją uždegti buvo pakviesta viešnia iš Kanados — Monika Rimkienė. Uždegant septintąją žvakę buvo prisiminti partizanai ir Sibiro tremtiniai. Ją uždegė Julius Pakalka. Aštuntoji žvakė buvo skirta ateinantiems 2000 metams, kad jie atneštų taiką ir ramybę tautoms ir mums patiems. Ją uždegė Vilija Pakalniškytė. Devintoji žvakė buvo skirta visų mirusių misijos narių prisiminimui. Ją uždegė Barbora Plikaitienė. Trumpu susikaupimu buvo pagerbtas jų atminimas, prie stalo stovint tuščiai kėdei.

PLC Kūčių vakaro maldą kalbėjo misijos kapelionas kun. Algirdas Paliokas. Nuotr. **B. Juodelio**

Pasaulio lietuvių centro Kūčiose lituanistinių mokyklų žvakę uždega Rūta Kirkuvienė. Nuotr. **Broniaus Juodelio**

Rasa Poskočimienė vedė kalėdinių giesmių giedojimą Pasaulio lietuvių centro Kūčiose. Nuotr. **B. Juodelio**

Ant papuoštų Kūčių stalų, ant lėkštės kiekvienam buvo padėtas kalėdaitis ir ruginės duonos riekutė iš Lietuvos, kurią atvežė Liudas Šlenys, neseniai buvęs gimtinėje.

— Lietuvos ruginė duona jungia mus su tėviške, kur vis dar mūsų atmintyje žiba ir žėri tėvų sodybos žiburėlis, — sakė Bronė Nainienė, pakvietusi kapelioną kun. Algirdą Palioką palaiminti Kūčių stalus su valgiais.

Kapelionas perskaitė Lietuvos jėzuitų paruoštą maldą Kūčių vakarui, ir prasidėjo kalėdaičių laužymas bei šventiniai linkėjimai. Visa salė sujudo, ir linkėjimai tęsėsi, kol nebeliko nei gabaliuko kalėdaičio.

Skaniai pavalgius prie mikrofono su akordeonu atsirado misijos chormeisterė Rasa Poskočimienė ir vadovavo Kalėdinių giesmių giedojimui.

Dar valandėlę tęsėsi tarpusavio pabendravimas ir padėkos PLC kultūrinių renginių komitetui, kurio pastangomis čia suruošiami įvairių švenčių paminėjimai, malonūs parapijiečių pabendravimai ir kiti įvairūs pobūviai. Tos šventės, pobūviai labai prisidėjo ir prie šio vakaro pirmosios žvakės „liepsnojimo", nes tokiu būdu vyksta paties centro išsilaikymas. Pasaulio lietuvių centras ir Bronės Nainienės vadovaujamas kultūrinių renginių komitetas ištverminga Bingo komanda, skaitlingas renginių srautas, visų vadovų pastangos sujungia mus į vieną didelę šeimą, kurios didžioji šventė yra Kūčios.

Br. Juodelis

ADVENTO APMĄSTYMAI „SEKLYČIOJE"

Elena Sirutienė, pradėdama (1999.12.08) vyr. lietuvių trečiadienio popietę „Seklyčioje", priminė, kad dabar yra Adventas — Kristaus atėjimo laukimas ir kad neužtenka būti tik tikėjimo nariu ar bendradarbiu, bet reikia būti jo išpažinėju ir apaštalu. Neužtenka rankoje laikyti įžiebtą žvakę, kuri degtų tik šventyklos ramybėje, reikia uždegti žibintą, kurio jokios vėtros neužgesintų.

Apie tikėjimą, ypač apie Šv. Raštą mums daugiau papasakoti pakvietė Aldoną Vaitkienę, kuri Šv. Raštu domisi, studijuoja ir aiškina jau 28 metus.

Bažnyčia, pagal prelegentę, ragina visus tikinčiuosius dažnu Šv. Rašto skaitymu išmokti „Jėzaus Kristaus pažinimo" (Fil. 3, 8). „Nepažinti Šv. Rašto — tai nepažinti Kristaus" (šv. Jeronimas). Šv. Ambraziejus aiškino, kad „mes kalbamės su Dievu, melsdamiesi ir klausomės jo, skaitydami dieviškus žodžius". Daugiau kaip 10 metų apaštalai skelbė Kristų ir Jo mokslą vien gyvu žodžiu. Tačiau tiek žydų, tiek pagonių kilmės bendruomenėse radosi klaidų, imta skirtingai aiškinti kai kuriuos tikėjimo dalykus. Pasirodė, kad tikėjimo vienybę tebus galima išsaugoti autoritetingais raštais. Prelegentė aiškino ir apie Evangelijas, kurių branduolys — tikriausi Jėzaus žodžiai, kuriuos apaštalai įsidėmėjo ir tiksliai perdavė savo klausytojams. Naująjį Testamentą sudaro 4 kanoninės knygos — evangelijos, skelbiančios pasauliui Gerąją Naujieną apie Jėzų Išganytoją. Tai Evangelija pagal Matą, Morkų, Luką ir Joną. Rašoma ne „Mato" evangelija, bet „pagal Matą" ir t.t., pagerbiant seniausią bažnytinę tradiciją, palikusią mums tokias Evangelijų antraštes. Pagal senovės Bažnyčios rašytojus šv. Irenėjų ir Origeną, tėra tik viena Jėzaus Kristaus Evangelija, užrašyta keturiais variantais, kurie vadinami pagal evangelistų vardus. Trys pirmosios Evangelijos (pagal Matą, Morkų ir Luką) daugeliu atvejų labai panašios ir todėl vadinasi „Sinoptinės", t.y. tokios, kurias galima tarsi vienu žvilgsniu aprėpti.

45 kanoninės knygos, parašytos prieš Kristaus gimimą, sudaro Šv. Rašto Senąjį Testamentą. 27 knygos, parašytos Jėzaus apaštalų ir jų mokinių — Naująjį Testamentą. Evenagelija (gr. „euaggelion") — geroji naujiena.

Kyla klausimas ar mūsų turimas N. Testamento graikiškasis originalas yra autentiškas, ar perrašinėtojai nebus jo iškraipę. Daugelis pirmojo amžiaus pabaigos ir antrojo pradžios dokumentų cituoja šventuosius tekstus. Iš šių citatų sužinome koks anuo metu buvo originalas.Pagal visą minėtąją medžiagą moksliškai patikrintas N. Testamento tekstas nesiskiria nuo pirmojo amžiaus originalo.

Aldona Vaitienė sakė norinti skelbti Evangeliją ir čia ir Lietuvoj (ji tą ir daro kur būna pakviesta). Mėgstamiausia jos tema — Jėzus Kristus: Jo gimimas, gyvenimas, mirtis, prisikėlimas ir įžengimas į dangų. Prelegentė kalbėjo įdomiai ir labai kalbėjo apie angelus: kiek jų daug ir kiek apie juos kalbama Šv. Rašte. Daug kalbėjo apie Išganytoją ir Šv. Dvasią. Sakė, kad Dievas mėgsta kuklius ir darbščius žmones, ragino dažnai skaityti Šv. Raštą, kad suprastume, jog dangus sukurtas žmonijos amžinam gyvenimui, kur mes visi nueisime, nes Išganytojas mus myli. Mes irgi turime jausti, užjausti ir mylėti savo artimą.

Visiems labai didelį įspūdį paliko Aldonos Vaitienės gilus tikėjimas. Man prisiminė Šv. Rašto žodžiai, kad „Dievas sutvėrė žmogų į savo paveikslą ir panašumą" ir tai, kad mes, žmonės, kiekvienas turim savo susikurtą Dievo įvaizdį, kuris panašus į mus. Būtų labai įdomu vėl kada su Aldona Vaitiene susitikti ir plačiau religiniėm temom pasikalbėti.

Emilija J. Valantinienė

SKELBIMAI

• **Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai** per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: **$100** — Petras ir Auksė Kaufmanai; Regina Petrauskas. **$50** — A. ir D. Basiulis; Genoveva Kaufmanas; Alfonsas Kontvis; Valdemara Rašytinis. **$30** — Sofija ir Adolfas Jelioniai, a.a. Rūtos Didžytės-Vasauskienės atminimui. **$27** — Saulius Vydas. **$25** — Leonas Barmus; Antanas ir Aniceta Januška; Vitalis Svazas; Irena Virkau; Joseph ir Veronica Žemgulys. **$20** — M.P. Rulis; Elena Varankienė. **$10** — Vincas Regina. **$5** — Vytautas Abromaitis. Rėmėjams dėkojam. **„Karaliaučiaus krašto lietuvybei", 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.**

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Reklamuokitės
773-585-9500

• **Akademikų skautų sąjūdis,** Čikagos skyrius, ruošia koldūnų pietus **2000 m. sausio 9 d. 12 val. po šv. Mišių Pasaulio lietuvių centre,** Lemont, IL. Po pietų bus programa — Dainavos ansamblio vyrų oktetas. Bilietai gaunami prie durų. **Kaina $8.** Visi kviečiami. 97448

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S.Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-6700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL